

DARBININKAS

LIII NR. 56 SECOND-CLASS Postage paid at Brooklyn, N. Y. TREČIADIENIS - WEDNESDAY, RUGPIŪTIS - AUG. 28, 1968 910 WILLOUGHBY AVE. BROOKLYN, N. Y. 11221 10 CENTŲ

Čekoslovakijos parlamentas nepatvirtino sutarties

Netvirtino ir partijos komitetas, nes sutartis išgauta prievarta ir kesinasi į Čekoslovakijos nepriklausomybę. Tebereikalauja kariuomenę atitraukti

Čekoslovakijos 'delegacija', Maskva parlamentui. Po diskusijų parlamentas pripažino, kad susitarimas išgautas prievartos keliu, kad invazija nelegali, ir atsakė susitarimą tvirtinti.

Maskvoje Sovietų ir Čekoslovakijos "derybos" rugpiūčio 23-26 baigtos pareiškimu, kurio tiesioginė prasmė pridengta neaiškios prasmės žodžiais. Tačiau sovietinė praktika padeda suprasti tikrą reikšmę tų neaiškių žodžių. (Tokių kaip: "laikini penkių socialistinių valstybių kariuomenės įvedimas į Čekoslovakijos teritoriją"). Būtent:

— Svoboda, Dubčekas ir net vidaus reikalų ministeris (kurie prieš kelias dienas Sovietų buvo apšaukti "išdavikais") pasilieka valdžioje.

— Sovietų kariuomenė pasilieka Čekoslovakijoje pagal sieną nuo Vokietijos.

— Čekoslovakijos vyriausybė išima Sovietų agresijos klausimą iš Saugumo Tarybos.

— Čekoslovakijos partija pasižada kontroliuoti spaudos laisvę.

— Pasižada įjungti į partijos

Maskva parlamentui. Po diskusijų parlamentas pripažino, kad susitarimas išgautas prievartos keliu, kad invazija nelegali, ir atsakė susitarimą tvirtinti.

Maskvai ištikimų "konservatyvių" komunistų. Čekoslovakijoje tas pareiškimas vertinamas kaip "kompromisas artimas kapituliacijai". Ir N.Y. Times vertina kaip "politinę kapituliaciją", bet guodžia, kad bent laisvųjų sapnas tarp čekoslovakų nedings.

Pareiškimas reiškia ne tik Čekoslovakijos kapituliaciją, bet ir Jungtinių Tautų.

Masės apie bombardavimą Vietname

Kai kandidatai į prezidentus lenktyniuoja dėl nuolaidų komunistam Vietname, masės kitaip galvoja. Pagal Louis Harris anketas tik 24 proc. ameri-

LIETUVOS VYČIAI dėl Čekoslovakijos

Lietuvos Vyčių 55 konvencija Philadelphiaje rugpiūčio 22-25 pasveikino prezidentą ir pareiškė paramą jo Vietnamo politikai. Konvencija griežtai pasmerkė Sovietų veiklą Čekoslovakijoje; tai rodo, koki nenuoširdūs ir klatingi Sovietų pareiškimai apie pasaulio taiką ir koegzistenciją. Konvencija taip pat skatino prezidentą duoti eiga Kongreso priimtai rezoliucijai H. Con. Rs. 416 ir neatidėliojant kelti Baltijos valstybių klausimą Jungtinėse Tautose.

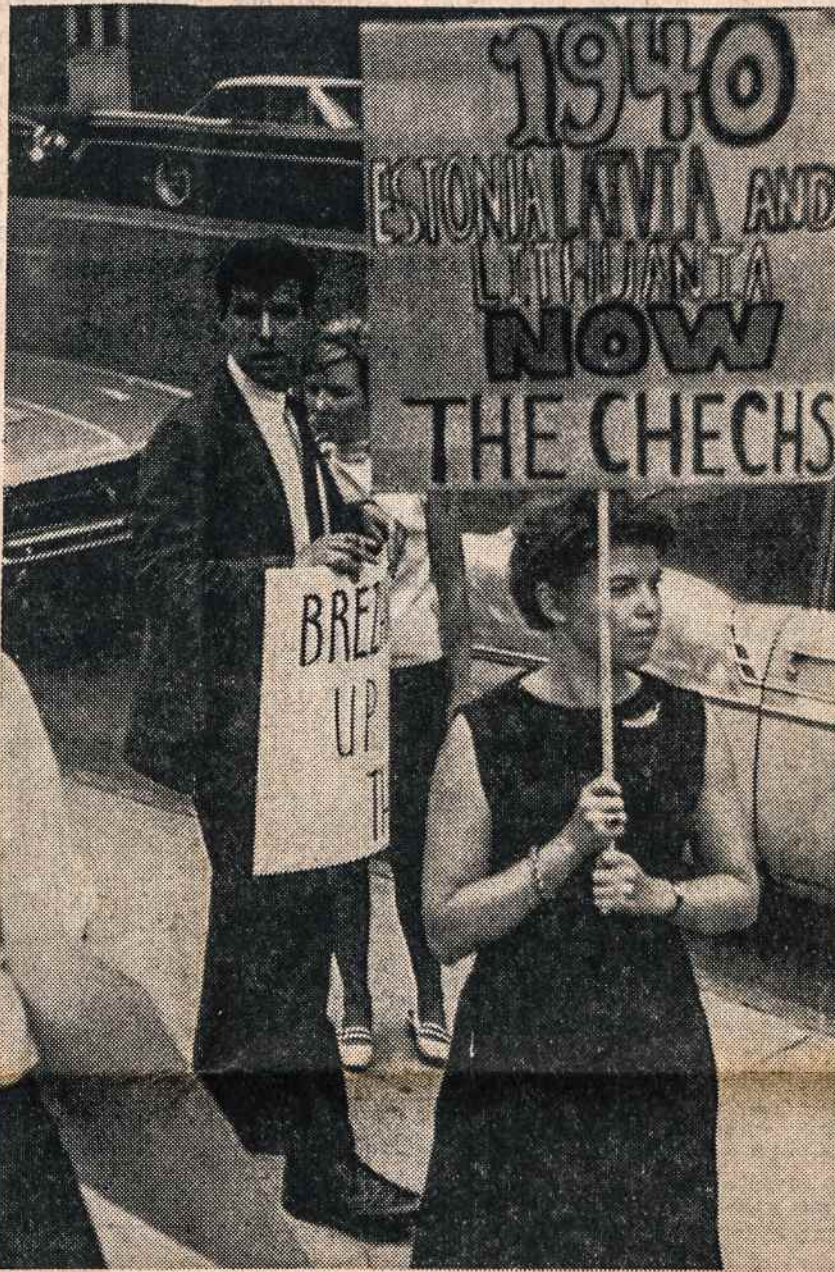
kiečių už bombardavimo sustabdymą, 61 proc. prieš; 27 proc. už komunistų įtraukimą į P. Vietnamo koaliciją, 52 proc. prieš.

Atsišaukimas į LBJ

N.Y. Times rugpiūčio 26 įdėjo skelbimą — "Atvirą atsišaukimą į prezidentą Johnsoną" ryšium su Sovietų invazija į Čekoslovakiją. Primenamos Sovietų panašios invazijos į Baltijos valstybes, Vengriją, ir Prezidentas prašomas imtis ekonominių ir diplomatinių priemonių pašalinti okupaciją iš Čekoslovakijos, Estijos, Latvijos, Lietuvos ir kitų rytų bei vidurio Europos okupuotų kraštų.

Atsišaukimą paskelbė "Lapkričio 13" organizavęs 'Committee to Restore Lithuania's Independence'.

Skaitytojai kviečiami atsišaukimą iškirpti, pasirašyti ir pasiųsti Prezidentui. Kad Darbininko skaitytojai galėtų padaryti tą pat, dėl technikinę kliūčių atsišaukimą Darbininke te galėsime pakartoti kitam nr.

Dėl Čekoslovakijos invazijos rugpiūčio 22 New Yorke jaunimas demonstravo. Rengė Batunas.

Vlikas dėl Čekoslovakijos

Vliko vicepirmininko J. Audėno pranešimu, Vlikas pasiuntė telegramas JAV, Prancūzijos, Anglijos ir Vokietijos spaudos agentūrom ir JAV di-džiai spaudai. Telegramose buvo apeliuojama į laisvasias vyriausybes reikalauti, kad Sovietų kariuomenė pasitrauktų iš Čekoslovakijos, Lietuvos, Latvijos, Estijos, Vengrijos, Lenkijos; nutraukti ūkinius bei diplomatinis ryšius su Sovietų Sąjunga, kol Sovietų kariuomenė nebus atitraukta iš okupuotų rytų bei vidurio Europos kraštų, kol nebus leista tom

valstybėm laisvai ir nepriklausomai veikti.

Vliko siūlymą nutraukti diplomatinis santykius suminėjo New Yorke "Daily News" vedamajame rugpiūčio 23 ir pridėjo pastabą: "Bet kiek laisvojo pasaulio valstybių įvykdys tą sveikos nuovokos reikalavimą?"

Vliko pirmininkas dr. K. J. Valiūnas pasiuntė taip pat telegramą JT gen. sekr. U Thant su ta pačia sugestija, kad reikalautų iš Sovietų pasitraukti iš okupuotų kraštų Europoje.

Kodėl Svoboda kapituliavo

Čekoslovakija nusilenkė prieš smurtą, nes derybos Maskvoje buvo kalinių derybos su kalintojais. Prezidentas Svoboda susilaukė tikros paramos iš savo tautos: išdavikų neatsirado, kuriais pasinaudotų Maskva; jaunimas puikiai organizavo pasipriešinimą, kuriame žuvo apie 50, sužeistų 200; vyriausybės nariai buvo gerai pasiskirstę pareigom — dalis vyko kaip kaliniai į Maskvą "derėtis", dalis buvo spėję pro Jugoslaviją atsidurti Vakaruose ir demaskuoti Saugumo Taryboje agresiją.

Opinijos paramos susilaukė iš komunistinės Rumunijos bei Jugoslavijos, kuriom Sovietai taip pat ėmė grasinti ir kurios ėmė mobilizuotis, kad ginklu pasipriešintų. Moralinės paramos susilaukė iš Vakarų komunistų.

Tik pavėlinta parama ir tik politinė atėjo iš Saugumo Tarybos, nes tik rugpiūčio 23 buvo sušauktas Saugumo Tarybos posėdis.

Amerikos politinė parama buvo sumenkinta vyriausybės papildomais pareiškimais: kad ji nesiima kitokių priemonių kaip tik per J. Tautas; kad agresija prieš Čekoslovakiją nekludys tartis toliau dėl nusiginklavimo ir santykių gerinimo su Sovietais. Prancūzijos laikraštis Le Monde paleido net aiškinimą, kad Amerika ir Sovietai šiuo žygiu prieš Čekoslovakiją tęsia pasidalinimą įtaką sferom, numatytom Jaltos konferencijom.

PLB pirmininkas J. Bachunas

je. Valstybės departamentas rado reikalo tokius aiškinimus paneigti.

O sen. McCarthy pareiškimas, jog agresija prieš Čekoslovakiją nesą "svarbus įvykis" pakenkė ne tik pačiam McCarthy, bet buvo nemalonus visai Amerikos tautai, nes parodė, kokia politinio bei moralinio galvojimo žmonės yra kandidatai į Amerikos prezidentus.

Pažymėtina, kad pirmoji valstybė, kuri prieš agresiją realiai reagavo, buvo Afrikos valstybė — Kongo, kuri atšaukė savo studentus iš agresiją vykdančių valstybių. Pažymėtina taip pat, kad pasmerkti agresiją Saugumo Taryboje susilaukė valstybė, kurios atstovai daugiausia yra prikabėję apie moralę tautų santykiuose — Indija (taip pat Pakistanas ir Alžiras).

PLB Seiman suskridė pirmosios kregždės, atsilankę Darbininke: Regina Braslauskaitė — iš Sao Paulo, Brazilijos, Birutė Garnytė — iš Perth, Australijos, Vincas Natkevičius — iš Vokietijos.

AMERIKOS JUODIEJI KRIKŠČIONYS

siekia, kad juodosios bažnyčios virstų centrais, kurie žadintų juodųjų rasinę-nacionalinę sąmonę

Asimiliacija ar separatizmas?

Amerikos negrų sąjūdyje ilgą laiką reikėsi kova dėl "pilietybių teisių". Sąjūdį rėmė ir baltieji (ne visi) ir ypačiai įvairių tikėjimų bažnyčios (Jewish Press rašė, kad žydai gausiausiai jį rėmė pinigais). Ši sąjūdžio kryptis sutarė su siekimais tos baltųjų srovės, kuri siekė juoduosius įlieti į baltųjų srovę ir asimiliuoti. Šios srovės pionierius tarp pačių negrų buvo ir dr. M. L. King.

Prieš metus prasiveržė tarp juodųjų kitas sąjūdis — Newarko suvažiavime viešumon išėjo "juodoji jėga" su priešingais siekimais — su separatizmo nuo baltųjų siekimais, su reikalavimais, kad juodieji išlaikytų savo kultūrą, atgavintų savo istoriją, kurtų savo ūkinio ir kultūrinio gyvenimo židinius skyrium nuo baltųjų. "Juodojoji jėga" tebeina vidaus kovos dėl įtakos. Vadai kinta vienas po kito. Kaip toli šis separatizmo, autonomizmo sąjūdis išsilies, kiek jis apims mases — dar nežinia. Baltųjų spauda, kuri buvo rėmus "pilietybių teisių sąjūdį, juodosios jėgos sąjūdį pasmerkė, o kai kuri apšaukė antisemitizmu. Tačiau "juodosios jėgos" šūkiu randa atgarsio tarp juodųjų, kurie yra krikščioniškųjų bažnyčių nariai.

Separacijos ženklai tarp juodųjų krikščionių

Pagal U. S. News and W. Report (rugp. 26) daugiau kaip 2 mil. juodųjų Amerikoje priklauso krikščionių bažnyčiom. Tarp jų juodųjų katalikų yra 800,000 — maždaug apie 2 proc. visų Amerikos katalikų. Kiti daugumas priklauso protestantiškom bažnyčiom. Tarp 60,000 katalikų kunigų tik 170 yra juodieji, o vyskupas tėra tik vienas — augziliaras.

Prieš metus susiorganizavo "Juodųjų dvasininkų tautinė taryba". Ji sakos turinti 700 narių. Jos vykdomasis direktorius kun. J. Metz aiškino, kad juodoji sąmonė kyla ir juodoji bažnyčia turi būti karinga teisingumo ir žmogaus vertinimo pasaulio valstybių įvykdys tą sveikos nuovokos reikalavimą?"

Vliko pirmininkas dr. K. J. Valiūnas pasiuntė taip pat telegramą JT gen. sekr. U Thant su ta pačia sugestija, kad reikalautų iš Sovietų pasitraukti iš okupuotų kraštų Europoje.

Kaip juodojo žmogaus gynėji juodosios bažnyčios atstovai ima reikalauti, kad juoduosius krikščionis aptarnautų juodieji

NIXONAS PIRMAUJA

Louis Harris anketa rugpiūčio 24 rado, kad Nixonas persveria visus kitus kandidatus į prezidentus. Nixonas prieš H. Humphrey — 40:34, Nixonas prieš McCarthy — 41:35, Nixonas prieš LBJ — 42:36.

Prancūzija rugpiūčio 24 susprogdino pirmą vandenilinę bombą. Jos pajėgumas esąs kaip 100 Hiroshimos tipo bombų.

Nixonas, spėjama, jei bus išrinktas į prezidentus, numatys valstybės sekr. T. Dewey ar Scrantoną, išdo sekretorium David Rockefellerį.

Sen. McCarthy jau pasiskelbė ir savo vyriausybę, jei jis bus išrinktas. Valstybės sekretorium numato sen. Fulbrightą, atstovu į J. Tautas Mrs. M. L. King.

dvasininkai; kad "juodoji kultūra" būtų įtraukta į bažnytinę liturgiją. — O "Martyno Lutherio Kingo vardo pasauliečių juodųjų katalikų lyga" ėmė kelti mintį, kad Kingas būtų kanonizuotas; kad negrų rajonuose bažnyčiose surenkami pinigai būtų kontroliuojami juodųjų dvasininkų ir eitu juodųjų reikalavimais. Detroite vadinamos "Kristaus bažnyčios kongregacijos" šventovė jau pavadinta "Juodosios Madonos šventovė", kurioje paveikslas 30 pėdų aukščio Mariją vaizduoja juodosios spalvos. — Susidarė ir "National Black Sisters" — katalikės juodosios vienuolės. — Chicagoje juodasis kunigas Clements pareiškė, kad negrų rajono mokyklos, kuriom vadovauja baltasis, turi būti vadovaujamos juodojo ir baltosios seserys — mokytojos turi būti šio juodojo mokyklos vedėjo kontrolėje. — Katalikų hierarchiją kreiptasi, kad daugiau juodųjų kunigų būtų paskirta į svarbias administracines vietas; kad prie Amerikos vyskupų konferencijos būtų sudarytas juodųjų vadovaujamas skyrius rasiniam įvykiams tirti.

Baltųjų pritarimas ar opozicija?

Kiekvienas sąjūdis savo pradžioje eina į ekstremizmą — kitaip jis ir nebūtų pastebėtas. Bet savo esme juodųjų sąjūdis lietuviui gali būti suprantamas kaip logiška įvykių raida. Panašią raidą pergyveno lietuvių tauta 19 amžiuje. Tautinis lietuvių atgimimas prasidėjo nuo opozicijos siekimam lietuvius asimiliuoti su lenkais, paskiau su rusais; nuo tautinės kalbos, praeities kėlimo, nuo bažnyčių atlietuvinimo. Buvo ir tarp lietuvių kunigų, norinčių asimiliuoti su lenkų kultūra, kaip dabar atsiranda norinčių asimiliuoti su anglosaksų kultūra. Bet tada persvėrė lietuvių patriotinė kryptis tarp kunigų. Panašią kryptis reikėsi ir čia, Amerikoje, tarp pirmosios lietuvių ateivių bangos — kurė savas bažnyčias su savais kunigais, sava kalba.

Gal būt, panašios kultūrinės nacionalinės ar net rasinės sąmonės atsiranda tarp juodųjų Amerikos krikščionių. Tik jų sąjūdžiui bažnytinės sąlygos yra palankesnės. Po Vatikano susirinkimo iš naujo buvo išpopuliarinta dvasia — individualizuoti pastoraciją pagal vietos gyventojų sąlygas, jų kalbą ir jų kultūrą.

Žinoma, šiai dvasiai esama ir opozicijos, kuri Vatikano susirinkimo dvasią mėgina iškreipti ir bažnyčias paversti valstybinėm bažnyčiom — kad anglosaksiškuose kraštuose išgalėtų bažnyčiose valstybinė anglų kalba, prancūziškuose panašiai prancūzų kalba ir t.t.

Istorinės sąlygos buvo palankios JAV, kad katalikų hierarchijoje dominuotų airiai, kaip Vatikane tarp kardinolų dominavo italai. Tačiau laikai keičiasi. Įdomų pavyzdį parodė naujasis New Yorke arkivyskupas Cooke, paskirdamas Harleme juodąjį kleboną. Tai esąs pirmas toks atsitikimas arkivyskupijoje.

Raida gali būti palanki juodajai bažnyčiai, jei jos atstovai patys nesustos pusiakelėje.

DARBININKAS

910 WILLOUGHBY AVE.
BROOKLYN, N. Y. 11221

Editorial Office GL 5-7281 • Business Office GL 2-2923

THE WORKER (Title Copyright) by FRANCISCAN FATHERS

Eina nuo 1915 metų.

1951 sujungė AMERIKA, LDS organą DARBININKĄ ir LIET. ŽINIAS

Second-class postage paid at Brooklyn Post Office

Published semi-weekly except holiday weeks and July and First week in August when published weekly.
Prenumeratos kaina \$7.00 — Subscription per year \$7.00

Laiškai tvarko REDAKCINE KOMISIJA.

Straipsniai ir korespondencijos redakcija talso savo nuožiora. Nenaudoti straipsniai saugomi ir grąžinami autoriams prašant. Pavarde pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

Linkim sėkmės daugiau, nei tikimasi

PLB trečiasis seimas jau eigoje. Pora dienų prieš seimą redakciją pradėjo lankyti dalyviai iš Australijos, Brazilijos, Europos.

Sveikinam visus atvykstančius atstovus bei svečius. Pagarbus žodžius tariame seimo ir jo pramogų rengėjams, kurių dėto pasiaukojimo pakankamai niekas neįvertins. Pats seimas jau tarsi neabejotinai padėkos žodžius tiems, kurie per visą penketį rodė darbo ir pasiaukojimo bendruomenės reikalui. Ir norim tikėti, kad trečiasis seimas bus vaisingesnis, nei įspūdi buvo iš anksto sudarę kritiškai atsiliepimai ar spaudoje ar šalia jos.

★

Tarp kritiškų pastabų buvo rodoma, kad seimas nuskandintas tarp gausių pramogų; kad iš anksto neparodyta nei visuomenei nei gal atstovam problemų, kurios parodytų politinę seimo rolę kovoje dėl laisvės. O to kaip tik reikia šiais laisvės kovos metais. Buvo taip pat nurodoma, kad problemom svarstyti, atstovų pasisakymam palikta labai nedaug laiko.

Buvo ir kitos rūšies kritiškų pastabų — apskaitimo dėl atstovų skyrimo. Tai lietuviams, kuriose net paties seimo rengimo komiteto vykdomasis vicepirmininkas ir New Yorko apygardos pirmininkas paliktas be atstovo teisės. JAV bendruomenės tarybai bus lengva paaiškinti, kad ji tai darė teisėtai, daugumos valia. Jos paaiškinimus girdintieji galės taip pat lengvai aiškinti: gal ir teisėtai, bet vargiai teisingai, o tikriausiai solidarumui kenksmingai.

★

Nelinkėtume, kad seimas paliktų tokių nuosėdų kaip šokių šventė. Šventė buvo graži, įspūdinga bendrom visų jos ak-

tyvių dalyvių pastangom. Gaila, kad įspūdius emė apskaitinti po šventės paties šokių šventės komiteto pareiškimas spaudoje su kaltinimais centro valdybai, o savo ruožtu valdybos pareiškimas, kad anas komiteto pareiškimas reikalus atvaizduoja tendencingai. Šokių šventės komitetas buvo sudarytas centro valdybos. Jai turėjo būti skirta ir komiteto apyskaita. O jeigu atsirado nesusipratimai tarp komiteto ir centro valdybos, jiems aiškinti ir spręsti yra įstatuose numatytas garbės teismas. Ar ne labiau būtų pasitarnauta bendruomenei ir tiesiai garbės teismo kelias nei bylos perkėlimas į spaudą? Ar jau taip reikalinga šventės įspūdius blukinti asmeninių nesutarimų užkulniais?

★

Prisimenant garbės teismo rolę bendruomenėje ir pasitikint garbės teismo narių garbingumą, apgailėtina betgi, kad jie nepaslinko laiku atlikti jiems patikėto vaidmens. Veik prieš metus Clevelando bendruomenės veikėjų nesusipratimai buvo perduoti garbės teismui. Ir per tiek laiko teismas savo žodžio netarė. Tegul bent būtų pasakęs: mes nepajėgėme; tada būtų surastas kelias susipratimui atstatyti.

★

Bendruomenės charta rodo aiškius siekimus — tęsti kovą dėl Lietuvos nepriklausomybės, palaikyti ir ugdyti lietuvių. Keliai į tai taip pat aiškūs — konkretūs darbai ir bendruomeninis solidarumas. Seimui tenka juos konkretinti ir stiprinti.

Nukrypti nuo tų principinių siekimų, vietoj solidarumo rodyti vienas kitam antagonizmą reikėtų pasukimą iš tiesaus kelio į kreiuvosius. Reikėtų ironiją iš metų, kuriems davė "laisvės kovos metų" vardą.

Žymus kalbėtojas jaunimo demonstracijose New Yorke

Tėv. Daniel Lyons, S.J., kalbės apie pažangos priešus

Lietuvių Bendruomenės seimo metu jaunimo sekcija organizuoja laisvės motorkadą. Masė automobilių su plakatais pervaziuos New Yorką ir nuvyks į Flushing Meadows parką, kur buvusiam New Yorko valstybės paviljone bus atskiro iškilmės. Tos iškilmės bus rugpiūčio 31, šeštadienį, apie 3 val. popiet.

Siose iškilmėse kalbą pasakyti sutiko pasaulinio garso asmenybė — Tėvas Daniel Lyons, S.J., kuris yra žinomas ne tik Amerikoje, bet ir Azijoje bei Afrikoje. Jis yra kovotojas prieš komunizmą. Lietuviam kalba tema "Pažangos priešas".

Tėv. Daniel Lyons yra Free Pacific Association, Inc. pirmininkas, Azijos kalbėtojų klubo steigėjas, Rytų Azijos tyrimo instituto direktorius ir Američan Security Council strateginio štabo narys. Jis yra liudijęs Kongreso komitetui, pastaraisiais metais net septynis kartus buvęs Vietnamu.

Jo mintys Amerikoje sklinda per radiją, per laikraščius. Keliauja jis ir su paskaitomis. Iki 1967 rašė Our Sunday Visitor, o dabar katalikų savaitraštyje Twin Circle.

Per pastaruosius dvejus metus parašė šias knygas: Vietnam Crisis, Vietnam Dilemma ir Voice of Peking. Dalyvauja

kollektiviniame veikale — Danger on the Left ir Fifty Years: the USSR vs. the USA. Be to, jis yra pagelbinis redaktorius Human Events, redakcijos patarėjas Washington Report. Jis turi visoje Amerikoje girdimą radijo programą ir šiemet 5 kanale pradėjo televizijos programą, kuri vadinasi Twin Circle Headline.

Pernai už dideles laisvės kovas jis buvo apdovanotas Kinijos respublikos ordinu, praeitais metais Young Americans for Freedom metinė konvencija jį apdovanojo Laisvės Varpų žymeniu, šią vasarą atžymėtas American Legion.

Lietuviam jis yra daug padėjęs, ypač pernai, organizuojant liūdesio dieną už komunizmo aukas (lapkričio revoliucijos sukakties proga), ir šį vasarį buvo vienas iš pagrindinių organizatorių pasaulinio komunizmo teismo, kuris įvyko Washingtone.

Iš lietuvių kalbės Vilius Bražėnas, LB tarybos narys, Conn. apygardos vicepirmininkas. Jis aktyviai reiškiasi amerikiečių politikoje ir antikomunistinėje veikloje. Jis yra American Forum ir Citizens Anti-Communist Committee of Con-

nnecticut kalbėtojų sąrašuose. Laisvės manifestacijoje bendrą programą atliks Bostono, New Yorko ir Waterburio tau-

tinų šokių grupės. Jom vadovauja Jadvyga Matulaitienė. Tai bus lyg mažoji tautinių šokių šventė.

Iškilnių programa bus rugpiūčio 31, šeštadienį, 3 val. popiet Flushing Meadows parke, buvusioj pasaulinės parodos aikštėje, New Yorko valstybės paviljone. A.S.

Kokia bus Pasaulio Lietuvių Bendruomenės valdyba?

Šią savaitę New Yorke prasideda PLB III-sis seimas. Apie jį kalbama ne tik New Yorke, bet ir kituose miestuose. Degina visus tas pats klausimas: kokia bus nauja PLB valdyba?

Gal palikti tą pačią

Lietuviškoje organizacijoje jau įsigali paprotys, kad susirinkę paploja ir palieka tą pačią valdybą naujai kadencijai. Nebėra norinčių dirbti, vadovauti. Traukiasi į nuošalį visi, kas susirūpinęs savo augančiu turtu. Organizacinis darbas lieka keletui idealistų. Jie ir priverčiami vadovauti organizacijom.

Ar nemėginti ir šiame PLB Seime to paties — tegu palieka senoji valdyba? Mes tik aplokiame. Taip ir bus lengviausia.

Bet Lietuvių Bendruomenė yra pajėgi organizacija. Ji turi dar pakankamai žmonių, kurie gali dirbti ir sumaniai vadovauti. Ji yra ne praecities, bet atvities organizacija, tad jai reikia ir naujų vadų.

Pagaliam, kokią gi turime teisę prašyti senąją valdybą, kad dar pasiliktu vienai kadencijai. Jie visi dirbo, o kas dirba — turi ir pailsėti. Poilsio šaukiasi ir jų amžius. Tad būtų nemandu vėl juos varginti, uždėti sunkias naštas, kurios prašosi jaunesnių pečių.

O gal išrinkti valdybą kitame krašte

Prel. J. Balkūnas New Yorke pastebėjo, kad pirminė PLB mintis buvo, jog kiekvienai kadencijai valdyba renkama vis kitame krašte. Tokia valdyba buvo Kanadoje, buvo JAV. Tad ieškokime kitur tinkamų žmonių.

Baiminasi, kaip čia be JAV išrinks kitur valdybą, ką ji gero nuveiks. Ar ta baimė reikalinga? Juk buvo lietuvių kongresai P. Amerikoje, Australijoje. Ten galima sudaryti PLB valdybas. Šiuo atveju reikėtų sustoti ties P. Amerika, gal Brazilija, Argentina, Venecuela.

Nauja tokia valdyba daug duotų to krašto lietuviams. Išju-

— Melbourne studijuoja apie 45 lietuvių studentai. Iš jų 20 studijuoja universitete, gi kiti technikos institute, mokytojų seminarijoje ar kitose aukštesnėse mokyklose. Melbourne studentai turi sukūrę Lietuvos studentų sąjungą, kuriai vadovauja stud. Algis Klimas.

dintų žmones, įtrauktų naujus į darbą, atvestų ir jaunimo gretas. Su jais ateitų ir naujos idėjos, ir taip turtėtų PLB veikla.

Jaunimo eilė

Jeigu kartais seimas nuspręst, kad valdyba sudaroma JAV, tai beliktų prašymas — įtraukti kuo daugiau jaunimo. Jų energija ir sumanumas atneš daug naujų dalykų. Jei kur ir suklys,

žmonės jiems lengviau atleis ir jų darbus greičiau parems.

Pačioje viršūnėje pastatykim jau žmones, kurie aukštąjį mokslą gavo šio ar kito krašto universitetuose, kurie laisvai vartoja bent kelias kalbas. Tokiam patikėkime kuo daugiau jaunų talkininkų, nes tik tada Bendruomenė bus gyva ir judri. Jaunieji visada pritrauks jaunuosius.

DAR APIE PLB III-ji SEIMĄ

PLB III seimo atstovai

Atstovus į PLB III seimą atsiunčia šių kraštų lietuvių bendruomenės: Argentinos — 3, Australijos — 6, D. Britanijos — 1, JAV — 45, Kanados — 16, Prancūzijos — 1, Urugvajaus — 1, V. Vokietijos — 5, Venecuelos — 2, N. Zelandijos — 1, Italijos — 1. Kai kurie atstovai atvyko anksčiau ir lanko savo gimines bei pažįstamus.

Svečiai PLB seime

PLB III seimo posėdžiai yra vieši, tad svečių teisėmis jais domėtis gali visi lietuviai. Svečių seime laukiama iš įvairių kraštų. Savo apsilankymu seimui taip pat pagerbs Lietuvos diplomatinis šefas min. St. Lozoraitis su ponia, atvyksta iš Italijos.

PLB valdybos pranešimai

Apskaitiniai PLB valdybos pranešimai yra padauginti ir PLB III seimo atstovams išsiųsti iš anksto. Jų santraukas seimui pateiks pirm. J. Bačiūnas, vicepirm. St. Barzdukas ir izd. J. Staniškis. PLB Kult. Tarybos veiklos pranešimą padarys pirm. dr. J. Puzinas, PLB Jaunimo Sekcijos — pirm. V. Kamantas.

Premijų įteikimas

PLB III seimas turės iškilmingų momentų. Vienas iš jų — premijų įteikimas. Šalia Lietuvos Rašytojų Draugijos 1967 metų premijos J. Jankui ir J. Svaistui, PLB valdyba premiją įteiks B. Brazdžioniui, 1968 sukaštuvinių metų jaunimo giesmės konkurso laimėtojui. Seime taip pat bus pagerbti mūsų kultūrininkai ir kultūros darbuotojai.

PLB seimo reguliavimas

Komisija (Arv. Barzdukas, V. Kamantas ir dr. V. Majauskas) parengė PLB III seimo reguliavimą, kuriuo tvarkoma atstovų registracija, seimo organų sudarymas, darbotvarkės vykdymas, PLB organų rinki-

mai ir įvairūs procedūriniai klausimai. Reguluojamas išsiųstas atstovams susipažinti ir pastaboms pareikšti. Jį svarstys ir priims pats seimas.

Dovanos iškilnėjai lietuviams

PLB III seime dalyvaujantis jaunimas vakarinių programų metu rinks iškilnėjai lietuviams. Skiriamos trys premijos — 300, 100 ir 50 dol. Pirmosios vietos laimėtojai Edvardas Dambrauskas, minkų augintojas, taip pat padovanojo minkų apikaklę, krautuvėse parduodama už 125 dol.

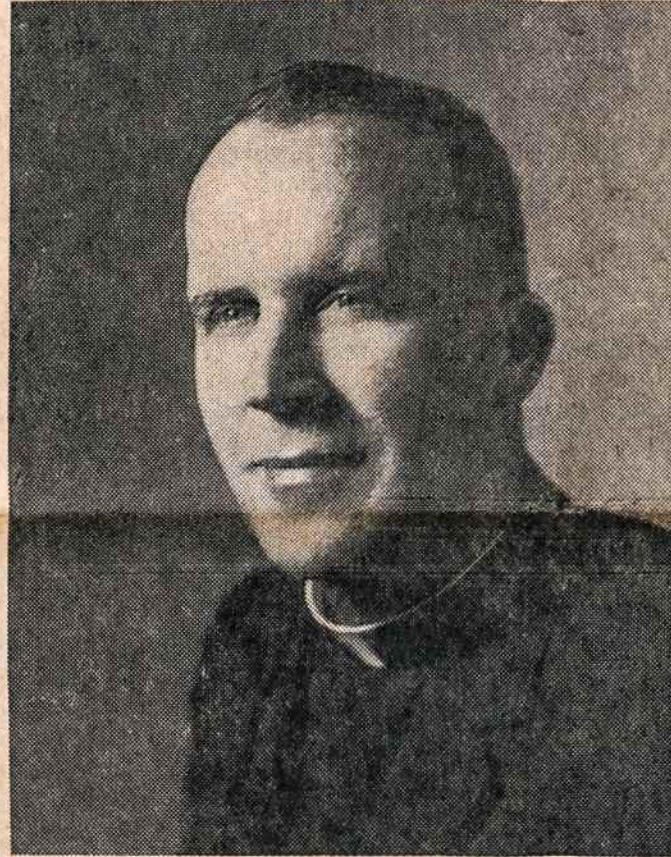
Pasikeitimai atstovų sąrašė

JAV LB prezidiumas praneša, jog vietoje dėl svarbių priežasčių seime negalinčių dalyvauti atstovų dr. Stepono Biezio ir dr. Vlado Ramanausko yra pakviesti kandidatai inž. Jonas Jurekūnas iš Chicago rinkiminės apygardos ir Vladas Pauža iš Detroito. Visi išrinkti atstovai raginami seime dalyvauti arba, jei dalyvauti negalėtų, apie tai skubiai prezidentui pranešti.

— Į PLB seimą iš Vokietijos atvyksta tėv. Alfonsas Bernatonis, OFM Cap., Vasario 16 gimnazijos direktorius V. Natkevičius, krašto valdybos pirm. Jonas K. Valiūnas, krašto tarybos prezidento pirm. dr. J. Grinius, jaunimo sekcijos narys stud. Arvydas Lingė.

Genė Nutautaitė vadovauja technicinei seimo sekcijai, kuri seimo metu atliks visus registracijos darbus ir teiks informaciją Statler Hilton viešbutyje.

Dailininkų paveikslų skaidrės bus rodomos PLB seimo metu sekmadienį, rugsėjo 1 d. nuo 4:30 iki 6:30 Statler Hilton viešbutyje. 32 dailininkai atsiuntė 320 skaidrių. Rodymui vadovaus dail. V. K. Jonynas, jam skaidres padėjo atrinkti dail. V. Ignas, dail. V. Kašuba.

Tėv. Daniel Lyons, S.J., pasakys kalbą lietuvių jaunimo demonstracijose rugpiūčio 31, šeštadienį, Flushing Meadows Parke New Yorko valstybės paviljone.

PETRAS DOMINAS IŠPLAUKĖ
Į DIDŽIUOSIUS VANDENIS

Petras Dominas — inteligentiškiausias Europos plėšikas

J. L.

(2) Rytą užėjo į turgų nupirkti vaikams dovanų. Besiruošdamas mokėti, šalia savęs pastebėjo uniformuotą vyrą. Kai atsisuko į jo pusę, veidas į veidą susidūrė su savo kalėjimo prižiūrėtoju, kuris jį pažino iš pirmo žvilgsnio. Nespėjo nė paškotti į šalį ir ant savo rankos pajuto šalto metalo grandines. Metalas nelygus metalui. Jei liečiant piūklo geležtę nuo jos plieno padvelkia laisve, tai grandinių prisilietimas nukrečia nelaisvės šurpuliui.

Šį kartą ilga buvo Domino nelaisvė. Ji tęsėsi ilgiau negu trejus metus. Apeliacijos skundas buvo atmestas, Esseno apygardos teismo nuosprendis patvirtintas. Kalinys, mėgstas laisvę, veiklą ir gražias moteris, turėjo be jų savo vienuteje kentėti iki 1963 rugsėjo pabaigos. To ilgo laikotarpio jis neleidė, veitui. Dominas sukūrė rimtos plėšikų gaujos planus.

Broliai Balkiai turėjo padėti jam ištuštinti Ruhro srities ir

Olandijos auksakalių dirbtuves ir brangenybų parduotuves. Koks platus veiklos laukas ir koks didelis laimikis prieš akis!

Domino gaujos sudėtis

Domino plėšikų gauja susidėjo iš praeito karo aukų. Jos aktyvūs dalyviai buvo Balkių šeima — 4 jauni broliai, sesuo ir svainis Paulius Cicheckis. Balkiai buvo pabėgėliai iš Rytprūsijų. Iš čia ir jų lietuviška pavardė. Jų giminė — Mažasis Friedrichsgrabenas, prisiliejęs prie kanalo, jungiančio Prieglių su Nemunu, netoli Lietuvos sienos ir Kuršių Marių. Ruhro vokiečiai sakė, jog Balkiai atvykę iš tolimiausios Reicho šiaurės, kur vasaros karštis, pilnos bičių dūzgimo, o žiemos ilgos ir šaltos.

Kur žmonės retai gyvena, jaučia stiprų tarpusavio ryšį. Balkių tėvas buvo dailidė, bet turėjo ir savo ūkėlį. Kai 1944 sovietai prisistartinio prie Nemuno, motina Balkienė, pasigriebusi aštuonis savo vaikus

ir dar du našlaičius (tėvas buvo kare), išjūgė į pabėgėlių vilkstinę, traukiančią į vakarus. Gerhardas tada buvo 16, Helmutas 10, Herbertas 8, Betty 5 ir Harris dvejų metų amžiaus. Jie visi kartu su Dominu 1966 sėdėjo kaltinamųjų suole. Dortmundu. Be jų, dar buvo Walteris, Elzė ir Werneris, kuris pakeliui mirė.

Jų kelias atvedė į Holšteiną. Vietiniai jų nemėgo — laikė neprašytai išbrovėliais. 1948 iš sovietų nelaisvės grįžę visiškai išsekę tėvas. Jis tuoj mirė. Be tėvo augę visų ujami vaikai, pradėjo vagiliauti. Iš pradžių grobė obuolius ir kriaušes, varžtus, elektros lemputes, atsarginės dviračių, traktorių ir motociklų dalis, kurių prašė jų draugai ar šeimnininkai. Bandė įvairius amatus, bet tikrais meistrais netapo. Susipažino su areštineis ir kalėjimais ir laikui bėgant pasidarė nuolatiniiais jų įnamiais.

Bado praeities brožai

Gaujos vado Petro Domino praeitis būdinga tūkstančiam karo iš tėvynės išplėštų asmenų. Gimė jis 1929 sausio 17 Kaune, Lietuvos geležinkelių valdybos tarnautojo šeimoje. Bolševikam okupavus Lietuvą, 1941 tėvas su šeima repatrijo į Vokietiją. Dabar 12 metų amžiaus būsimeis "herojus" vadinosi Peter Waldemar Domin.

Peržengus Lietuvos sieną,

(Bus daugiau)

PLB seimo techninė komisija. Iš k. į d. sėdi — V. Liaugaudaitė, Genė Nutautaitė — pirm., R. Ridiškienė, stovi — L. Malinauskaitė, A. Uknevičiūtė, J. Žilūtė, A. Liktoriūtė. Nuotr. R. Kisieliene

Literatūros vakaras PLB seime

Siame PLB Seime daugiausia dėmesio skiriama muzikai. Jai pasamdyta pati gražiausia ir moderniausia New Yorko salė — Lincoln Centro filharmonija. Kamerinės muzikos vanda ir penktadienį, rugpiūčio 30. Kai didžiajame seimo koncerte girdėsime triukšmingą New Yorko simfoninį or-

kestrą, solistus, Ciurlionio ansamblių su kanklėmis, birbynėmis ir visokiais ragais, tai čia kamerinis kvartetas smaguriaus ištaigiomis muzikos formomis ir klausytojam pademonstruos bent kelių autorių kūrinius. Savo švelnumu, rimtimi kvartetas derinsis prie tų minčių, kurias į vakarą atneš suvažiavę rašytojai. Ir rašytojas čia kalbės intymiai, ne iš triukšmingos tribūnos triukšmingai miniai. Kalbės jis kaip smuikas ilgesingai, aidės kaip klarnetas, fagotas, veršis daugybę balsų kaip fortepijonas. Muzika ir žodis čia bus viena draugystė.

Vakaras pradamas iškilėmis

Pradžioje įteikiamos premijos už praeitų metų literatūros veikalus. Lietuvių Rašytojų Dijos premijos teko Juozui Švaisiui už jo prisiminimų knygą "Dangus debesyse" ir Jurgiui Jankui už jo dramą "Peilio ašmenimis".

Trumpos tai bus iškilės. Jose dalyvaus ir Lietuvių Rašytojų Draugijos atstovas Anatolijus Kairys.

Bus pristatyta ir laureatų kūryba, — paskaitytos ištraukos iš jų knygų.

Svečiai rašytojai

Tada į sceną žengia svečiai rašytojai. Pirmasis pasirodo pats seniausias lietuvių rašytojas — kan. Mykolas Vaitkus iš Peace Dale, R. I. Jis visada linksmas, geros nuotaikos. Išleides daugel knygų, dabar rašas spalvingus atsiminimus. Iš gausios savo kūrybos jis ir paskaitys.

Iš Los Angeles, nuo Pacifiko vandenų, atvyksta poetas Bernardas Brazdžionis su nauju poezijos žodžiu, kuris visada visus šurpia drebbina ir giliai įsminga.

Antroje vakaro dalyje po kamerinės muzikos koncerto girdėsime poetą Henriką Nagį iš Montrelio, Kanados. Jis "Zemnininkų" kartos, sunkiu, de-

juojančiu balsu kalba apie tragišką žmogaus būtį šioje žemėje.

Iš Chicagos atvyksta Marius Katiliškis, beletristas. Sodrus jo žodis, jo personažai nutašyti lyg iš granito, tvirtai pastatyti ant žemės. Kasdieniškas jis ir kartu sugavęs žmogaus kančią, vargą, skurdą.

Vakarą užsklendžia Antanas Gustaitis, praeitų metų Lietuvių Rašytojų Draugijos laureatas, laimėjęs premiją už savo humoristines eiles "Ir atskrido juodas varnas". Premijom pagerbti vakarą jis užsklendžia spalvinga ir linksma humoristika. Gyvenimas jo poezijoje gauda kitas spalvas, kitas dimensijas, kur dingsta didieji rūpesčiai ir atsiranda "saldus nerūpestingumas".

Tai didelė ir sodri programa, kurios bus verta ir išklausyti ir pasigėrėti. Po vakaro kitoje salėje bus šokiai.

Kan. Mykolas Vaitkus

Henrikas Nagys

Jurgis Jankus

Marius Katiliškis

Bernardas Brazdžionis

JAUNIMO MOTORKADA NEW YORKE

Motorkada organizuojama P. L.B. III seimo metu, rugpiūčio 31, šeštadienį. Tai bus įvairiais plakatais pasipuošusių automobilių vilkstinė, važiuojanti didžiojo New Yorko gatvėmis.

Tikslas.

Parodyti lietuviškojo jaunimo ir visų lietuvių gyvastingumą ir politinį susipratimą viešai demonstruojant ir besąlygiškai reikalaujant Lietuvai laisvės.

Sūkis: "Laisvės Lietuvai!"

Plakatai.

P.L.B. III seimo komiteto jaunimo sekcija pagamins 50 plakatų ir duos mašinoms, kuriuos plakatų neturės. Kviečiam ir prašom motorkados dalyvius

plakatus pasigaminti patiem! Visi, ne jaunimo sekcijos pagaminti, plakatai, premijuojami: I premija — \$100, II — \$50 ir III — \$25.

Motorkada pradeda

Motorkados dalyviai renkasi 9:30 v.r. rugpiūčio 31, šeštadienį, 111 Street ir 53 Ave., Corona, N.Y., Flushing Meadows Parko (buvusios pasaulinės parodos vietoje) mašinų pastatymo aikštėje prieš Port Authority pastatą, kuris yra parke.

Susirinkimo vieta

Važiuojant pro White-stone tiltą, įvažiuoti į Van Wyck Expressway. Sekti ženklus į Rodman St. išvažiuojant. Pasiekus Rodman St., prie pirmos šviesos sukti į dešinę ir Rodman St. važiuoti iki rodyklės į Midtown Tunnel. Čia sukti vėl į dešinę ir toliau kiek pavaziavus sekti ženklus į 108 St. Pasiekus 108 St. žiūrėti orientacinį žemėlapi.

Važiuojant pro Triboro tiltą, važiuoti Grand Central Parkway iki įvažiuojimo į Long Island Expressway. Sekti ženklus į Midtown Tunnel. Laikytis dešinės. Sekti ženklus į 108 St. Pasiekus 108 St., žiūrėti orientacinį žemėlapi.

Važiuojant iš Long Island, važiuoti Long Island Expressway iki išvažiuojimo į 108 St. Pasiekus 108 St., žiūrėti orientacinį žemėlapi.

Važiuojant iš Manhattan ar New Jersey, važiuoti pro Midtown Tunnel į Long Island Expressway. Važiuojant Long Island Expressway sekti ženklus į 108 St. Pasiekus 108 St., žiūrėti orientacinį žemėlapi.

Važiuojant iš Woodhaven, važiuoti Woodhaven Boulevard iki Long Island Expressway. Važiuoti šalia Long Island Expressway, Long Island kryptimi iki 108 St. Pasiekus 108 St., žiūrėti orientacinį žemėlapi.

Motorkados pradžia 10:30 v. ryto.

Motorkados maršrutas bus įteiktas motorkados susirinkimo vietoje.

Laisvės manifestacija

Po motorkados 3 val. popiet, šeštadienį, rugpiūčio 31 New York State Pavillion, Flushing Meadows Parke (buvusios pasaulinės parodos vietoje) įvyks Laisvės manifestacija. Pagrindiniai kalbėtojai A. Vakselis, V. Bražėnas ir žymus amerikiečių visuomenininkas, radijo ir televizijos komentatorius, redaktorius, knygų autorius, paskaitininkas, kovotojas už žmonių teises ir laisvę — komunizmo priešas tėvas Daniel Lyons, S. J. Programoje taip pat dalyvauja Bostono, Waterburio ir New Yorko tautinių šokių grupės. Vadovauja J. Matulaitienė.

Manifestacijos vieta pasiekiamas:

Iš Statler Hilton viešbučio New Yorke 2:15 val. popiet (punctualiai), specialūs autobusai vyksta į manifestacijos vietą. Autobusais vyksta tais pačiais autobusais grįžta atgal 5:15 val. popiet. Kelionė į ten ir atgal \$1.00.

Vyksta automobiliais, pasiekia Motorkados išeities tašką pagal ankstyvesnius nurodymus. Toliau, parku pėsčiom pasiekia New York State paviljoną.

Kviečiame visą lietuvių visuomenę motorkadoje bei manifestacijoje dalyvauti. Dabartiniai įvykiai Čekoslo-

vakijoje sudarė palankias sąlygas atkreipti spaudos bei televizijos dėmesį į komunizmo pavergtas tautas. Lietuviai turėtų nepraleisti šios geros progos atkreipti pasaulio dėmesį ir į pavergtą Lietuvą. Dalyvaudami Motorkadoje, tinkamai išnaudodime šią progą.

P.L.B. III-jo seimo Jaunimo Sekcija

Pradedami mokslo metai šv. Antano gimnazijoje

KENNEBUNKPORT, MAINE

— Šv. Antano gimnazijoje mokslo metai prasideda rugšėjo 6. Mokiniai suvažiuoja rugšėjo 5. Per visą vasarą gimnazijos patalpos buvo naudojamos jaunimo stovykloms. Atnaujintos, pertvarkytos mokslo metų reikalams. Kaip savo kalboje šį pavasarį per graduacijos iškilme pažymėjo pranciškonų provinciolas, šį gimnazija gyvuos ir toliau, nežiūrint kasmet susidaranciu apie 30,000 dol. nuostolių. Tik vienas dalykas reikalingas, kad lietuviai tėvai čia siųstų mokyti savo vaikus ir kad visuomenė padėtų išlaikyti šią vienintelę su lietuvišku atspalviu gimnaziją. Kylant visų dalykų kainoms, jos išlaikymas pranciškonam kasmet tampa sunkesnis. Šv. Antano gimnazija neįstengia finansškai gyvuoti iš pajamų, kurios gaunamos už mokinių išlaikymą. Metinis mokeskis čia yra tik trečdalis to, ką amerikiečiai moka už savo vaikus panašiose gimnazijose kitur. Pranciškonam rūpėjo šią gimnaziją padaryti prieinamą visiem lietuvių vaikams. Skaudu būtų, jeigu tos pastangos liktų neįvertintos.

Laiškas redakcijai

Labai gerai, kad Dirva neužmiršta Lietuvių Bendruomenės reikalų ir į bendruomeninius rūpesčius nenumoja abejinga ranka. Ne kartą teko skaityti Dirvoje vertingų minčių Lietuvių Bendruomenės klausimais. Tačiau ne kartą ir ne vienas Dirvos vedamasis, pasirašytas "j.c.", rodė tendencijos LB-nę "pamokyti", o jos vadovybę gnybteletėti.

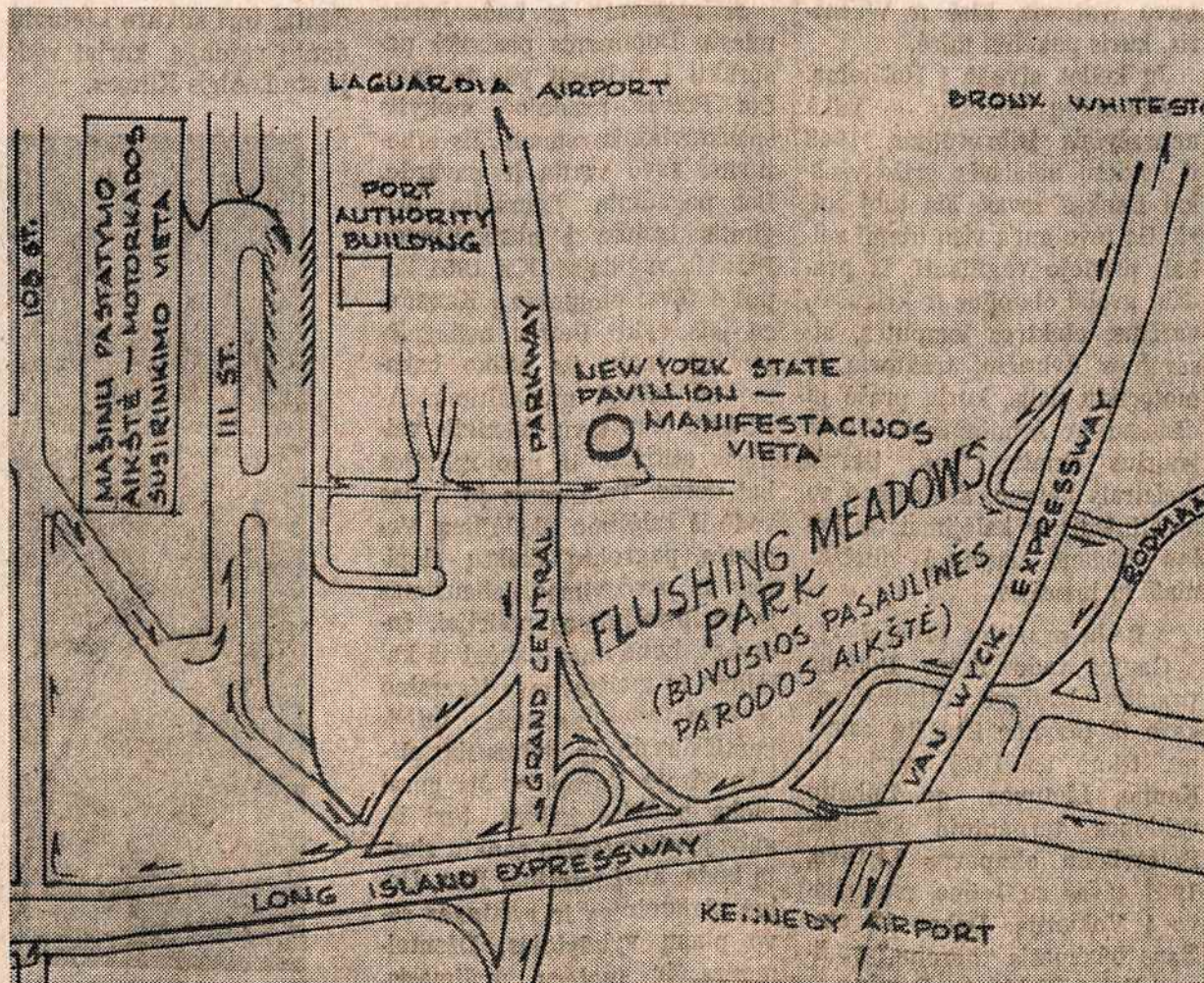
Dirvos š.m. nr. 87 vedamasis prakalbo PLB Seimo proga. Jei jame būtų pozityvi L. Bendruomenės kritika, būtų nurodytos klaidos ar silpnybės ir būtų nors kiek konkrečių pasiūlymų ar sugestijų, o nebūtų šnekama bendrybėmis, tektų džiaugtis ir keliamomis PLB Seimo problemomis tik susimąstyti. Tačiau, deja, kai tendencingai ignoruojami PLB vadovybės atlikti darbai ir kai pabrėžtinai akcentuojama, kad "bendruomenė, kaip organizuotas vienetas liko stovint (gal stovėti — B. R.) šalia gyvenimo kuriamų faktų ir reikalavimų", negalima nutylėti. Gal kai kuriose JAV LB apylinkėse taip ir yra, bet apskritai tiek JAV LB, tiek kitų kraštų LB-nes vykdė ir vykdo didžiulius darbus, kuriais kiekvienas sąmoningas lietuvis gali drįsti pasididžiuoti ir pasigėrėti. Visų kraštų Lietuvių Bendruomenės yra pačios pagrindinės Lietuvos laisvės kovų vadovės. Dažnai jos atliktų darbų nenorima matyti, kai kurioje spaudoje jos pastangų rezultatai sąmoningai nutylimi ir pasiekieji laimėjimai neregistruojami. Šią tendenciją esu pastebėjęs ir Dirvoje bei jos bendradarbiuose.

Bendruomenėi išėjimoje reikia ne tik tinkamos visose srityse savivaldos, bet ir savitvardos aiškiuose ir nedviprasmiškuose tiksluose" turėtų būti atremtas į faktus, kur, kada ir kaip tos "savitvardos" LB-je pritrūka, ar jos nebūta. Ir kodėlgi, pagaliau, LB turi likti šalia Vliko ir tik laukti, kada vėl teks, Vliką krizei ištikus, Vliką gelbėti. Tokį uždavinį LB jau atliko, bet, oi, daug brangaus laiko nubėgo, kol LB prisirengė ir buvo prileista prie šio jautraus, bet labai būtino veiksmo. Tačiau "Life guard" pareiža ne L. Bendruomenėi: ji turi būti kartu su Vliko sėkmėmis ir nelaimėmis, nes ten yra ir LB pats didysis tikslas patikėtas: Lietuvos laisvės kova. Ir šia prasme LB tikrai jau stovi ant kojų, o ne kaip kad jūs skelbiate, kad LB kada nors bus "atsistojusi ant kojų".

Ne "čigonų vaikai" ir Dirvos vedamuosius rašo, bet "j.c.", kategoriškai užakcentuodamas, kad "gana jau to skrajimo nuolat kartojamos ir garsinamos lietuvių chartos padangėmis, gana tų šukių ir lozungų, gana ir nuolat cituojamų teoretikų išsireiškimų apie bendruomenės dangiškuosius migdolus", — tikrai sukelia klausimą, kodėl jis taip užsispyrusiai trokšta LB nudvasinti, nuskurdinti ir į užmarštį nurašyti gražiu idealizmu paženklinus LB-nes pirmuosius žingsnius, kurie pradėjo naują lietuvių išėjimo istoriją. Iš L. Chartos kaip iš Dekalogo tikrai sruvena gaivi paskata ne tik nemirti lietuvių, bet kovoti ir dėl Lietuvos laisvės.

Balys Raugas,

PLB 3-jo Seimo atstovas

Motorkados susirinkimo planas

Lietuvių tautos kankinių paminklas — šv. Marijos Gailestingumo Motinos Aušros Vartų koplyčia, šalia Švento Petro karsto bazilikoje, Romoje, jau ruošiamas. Kasimo darbai jau baigti, vykdomi sienų ir lubų sutvirtinimo darbai, ruošiami dekoracijų projektai.

Vatikano ir lietuvių archyvuose liks koplyčios aukotojų vardai, kurie bus įdomūs ne tik šiandien, o ir tolimoje ateityje. Reiktų, kad lietuvių vardų ten būtų tūkstančiai. Galima įrašyti save, savo šeimos narių, savųjų ir pažįstamų kankinių vardus, pasiūniant auką adresu:

LITHUANIAN MARTYRS' CHAPEL FUND

2701, W. 68th Street Chicago, Ill. 60629

JAV-se aukos nurašomos nuo mokesčių (Tax deductible)

ŽINIOS IŠ TORONTO

Toronto sporto klubas "Vytis", dvidešimties metų sukakties proga rugpiūčio 3-5 suruošė Springhursto vasarvietėje jaunių krepšinio turnyrą. Iš šesiu kviestųjų dalyvavo keturi: Toronto "Vytis" ir "Aušra", Hamiltono "Kovas" ir Londono "Taurus". Detroito ir Montrealio jauniai neatvyko.

Turnyru oras pasitaikė labai gražus, bet buvo karšta ir tvanku.

Turnyrą laimėjo Hamiltono "Kovas", nepralošęs nė vienu rungtynių. Antroji vieta teko "Vyčiui", trečioji — "Aušrai" ir ketvirtoji — "Taurui". Hamiltono "Kovas" pasirodė kaip darbštus vienetas. Ypatinai savo pranašumu išsiskyrė dešynsis gynėjas, kuris buvo puikus kaip gynime, taip ir puolime.

Antrosios dienos popietę ir trečią dieną jaunieji sportininkai naudojo poilsui ir maudymuisi.

Irena-Teresė Dvilaitytė iš Toronto ir Rimantas Antanas Repšys iš Chicagos rugpiūčio

10 susituokė Priskėlimo bažnyčioje. Vestuvių pokylis įvyko tos pačios parapijos salėje. Dalyvavo gausus būrys bičiulių ir draugų iš J.A.V. ir Kanados.

Pokylio metu ypatingai veikliai pasirodė jaunimas, lietuviškom dainom ir pakilia nuotai-ka suteikęs puotai linksmą antspalvį.

Jaunuosius laimino Sv. Tėvas telegrama, sveikino konsulas J. Zmuidzinas, parap. klebonas tėv. Placidus Barius, O. F.M., jaunosios ir jaunojo tėvai ir telegramomis giminės ir pažįstami iš Lietuvos ir kitur.

Pokilyje be vietinių svečių, dalyvavo dr. Hermanavičius su žmona iš Venecuelos (buvęs Kauno Kūno Kultūros Rūmų gydytojas), Balčių plati giminė (buvęs Kauno miesto gydytojas, jo brolis pedagogas ir kiti), inž. J. Rugis ir dr. Ruginė — Katilūtė iš Chicagos, ekonomisto S. Laniausko šeima iš Clevelando ir kt.

Jaunasis yra baigęs matema-

tikos mokslus ir ruošiasi magistro laipsniui. Dėstys matematiką vienoje kolegijoje prie Toledo. Jaunoji žada tęsti humanitarinius mokslus.

Aldonai ir Jonui Paršeliūnams jų pačių namuose bičiulių ir draugų pastangomis buvo surengtas šaunus ir netikėtas 25-rių metų vedybinis pokylis.

Sugrįžusius į namus šeiminkus su gėlėmis pasitiko jų sūnus Marius, o šeiminkės pusėsėrė iš Detroito vaišino juos duona ir druska. Susirinkę palinkėjo geriausios kloties jų tolimesniame gyvenime.

Besivaišinant pasakyta keletas kalbų ir įteikta dovanų.

Abu Paršeliūnai yra baigę Dotnuvos Žemės ūkio Akademiją Lietuvoje. Jonas Paršeliūnas, pastudijavęs Danijoje, buvo pakviestas dėstyti Ž. ū Akademijon, o vėliau pakeltas docentu.

Paršeliūnai yra pirmieji pokario lietuviai ateiviai, kurie prieš šešerius metus pradėjo auginti šiltadaržiuose gėles Bramptone miestelyje. Šiuo metu Bramptone šiuo verslu sėkmingai verčiasi jau aštuonios lietuvių šeimos.

Paršeliūnai yra aktyvūs periodinės liet. spaudos ir knygų rėmėjai. Akyliai seka lietuvių gyvenimą ir dosniai jį remia.

Du broliukai kunigai

BROCKTON, MASS.

Retai kur pasitaiko, kad būtų du broliukai kunigai. Mes, brocktoniečiai, rugpiūčio 4 minėjom dviejų brolių kunigų sukaštį. Tie broliukai buvo: kun. Jonas Petrauskas, MIC, šventęs 25 metų kunigystės sukaktį, kun. Juozas Petrauskas, šv. Kazimiero parapijos klebonas, atžymėjęs 35 metų kunigystės sukaktį.

Jų tėvai, Mykolas Petrauskas ir Apolonija Grigaliūnaitė, abu iš Vabalninko parapijos, Amerikon atvyko šio šimtmečio pradžioje. Apsigyveno Gardner, Mass.

Kai kun. Jonas Petrauskas, marijonas, 1943 rugpiūčio 8 buvo išventintas į kunigus, jo brolis Juozas buvo vikaru Brocktone. Naujasis kunigas čia laikė primicijas. Naujosios bažnyčios dar nebuvo pastatytos. Mišios buvo senojoje bažnyčioje, rūsyje. Altorių papuošė Marija Tamulevičienė. Dabar ji vėl papuošė altorių baltomis ir raudonomis gladijoliomis. Buvo ir du skydai su įrašais — 25 ir 35.

Abu sukaktuvininkai koncelebravo mišias. Pamokslą pasakė kun. Vincas Valkovičius anglų ir lietuvių kalba. Po mišių daug kas sukaktuvininkus pasveikino. **M. Kas.**

— **PLB Vokietijos krašto tarybos** rinkimai įvyks lapkričio 23.

PLB seimui rengti koncertų sekcija. I-je eilėje sėdi: dr. A. Goeldnerienė, Vincė Jonuškaitė-Leskaitienė — pirm., II-je eilėje — V. Kerbelis, N. Ulėnienė, V. Jurgėla. Trūksta M. Zukauskienė. Nuotr. R. Kisieliaus

III BALTPLEX TORONTE

Atžymėti Lietuvos, Latvijos ir Estijos 50 metų nepriklausomybės ir tiek pat metų pirmųjų ženklų išleidimo jubiliejų Toronto baltiečiai filatelistai lapkričio 2-3 rengia didelę filatelijos ir numizmatikos parodą, Priskėlimo parapijos salėje, 1011 College St., Toronte.

Šioje parodoje su savo eksponatais dalyvaus ne tik vietiniai Toronto rinkėjai, bet ir kiti Kanados ir JAV stipresni filatelistai. Komitetą sudaro: kun. B. Jurkšas (pirmininkas), P. Morūnas ir E. Raid (vice-pirmininkai), M. Zichmanis (sekretorius) ir E. Albering (kasininkas).

Parodos proga yra išleisti jubiliejiniai vokai ir atvirutės. Piešinys, darytas dail. A. Dociaus, meniškai vaizduoja tris žirgus su raiteliais besiveržiančius į laisvę ir trijų Baltijos

Padėka

Rugpiūčio 11 įvyko seniausių lietuviškų radijo programų Naujoji Anglijoje metinis linksmas piknikas, į kurį suėjo daug žmonių.

Šių metų iškiliąja lietuvaite išrinkta Regina Baika, dukrelė Alfonso ir Aleksandros Baikų iš South Bostono.

Šokių kontestus laimėjo: "mamės ir papės" polka — Petras ir Ona Radzevičiai iš Brocktono; jaunimo polka — Mary ir Rein Olvet iš New Yorko; valsas — Birutė Adomavičiūtė iš So. Bostono ir Juozas Dapšis iš Dorchesterio; tango — Irene Weber iš Wakefield ir Vytautas Bruzgis iš Dorchesterio; tvistą — Christine Cieciera iš Brocktono ir Rein Olvet iš New Yorko.

Dovanas laimėjo: Frank Bukunt iš Brocktono; Agnes Molis iš So. Bostono; Petronėlė Grinkevičienė iš So. Bostono; T. Dunleavy iš New Yorko; Joseph E. White iš Brighton; Maria Jurėnas iš So. Bostono; Stasys Rackevičius iš So. Bostono.

Įėjimo dovanas laimėjo Paulina Caucci iš Brocktono ir šie numeriai: 035420; 035503; 035202, 035205.

Dėkojam visiems pardavinėjusiems ir pirkusiems laimėjimų bilietus; dėkojam už piniginę paramą; padėka Marijai ir Jurgiui Jurėnam už suaukotus valgius; šeiminei Monikai Plavokienei ir Mikalinai Pavydienei už skaniai iškeptus kugelius. Dėkojam visiems, kurie visą dieną dirbo ir padėjo pikniką gražiai praversti. Mūsų padėka priklauso ir iškiliosios lietuvaitei bei geriausių šokėjų rinkėjams: Nella Volungevičiūtei-Abizaid, Henrikuui Čepui, Onai Ivaškienei, Juozui P. Kairiui ir Milan Stettin. Dėkojam visiems atsilankusiems; taip pat ir laikraščiam už pikniko korespondencijas.

Stėponas ir Valentina Minkai

valstybių herbus. Spalvos: aukštinė ir juoda. Šie vokai ir atvirukai parodos metu bus antspauduojami specialiu parodos antspaudu "III Baltplex Toronto", o pašto ženklai bus antspauduojami specialiu Kanados pašto antspaudu.

Vokų ir atviručių kaina po 10 centų, tačiau kurie nori, kad vokas būtų adresuotas ir parodos metu antspauduotas, dar pridėda po 5 c. už pašto ženklą.

Užsakymus daryti pas Toronto liet. filatelistų klubo sekretorių: Rev. B. Jurkšas, P. O. Box 127, Toronto 19, Ont. Canada.

HARTFORD, CONN.

Įdomi S.L.A. gegužinė įvyko rugpiūčio 11 Lietuvių Darže East Hartfode. Ją suruošė S.L.A. 124 kuopa, sujungdama su apskrities atstovų suvažiavimu. Suvažiavime dalyvavo ir S.L.A. pirmininkas P. Dargis, atvykęs iš Pittsburgh, Pa. Šiame lietuvių suvažiavime dalyvavo per 200 žmonių. P. Dargis pasakė kalbą, nušviesdamas S.L.A. reikšmę lietuviams šiame krašte. Kalbą jis taip pat pasakė ir per lietuvių "Tėvynės Garsų" radijo valandą. P. Dargis į šį kraštą atvyko 1926 kaip studentas ir čia baigė mokslus. Jau 35-ri metai jis Pittsburghe praveda lietuvių radijo valandą, rašo lietuvių spaudoje.

Šią įdomią gegužinę ir atsto-

vų suvažiavimą surengė S.L.A. 124 kuopos valdyba. Daugiausia pasidarbavo valdybos sekretorius Lionginas Kapeckas. Žinoma, pasidarbavo ir kiti valdybos nariai: pirm. Stasys Bujauskas, vicepirm. Zenonas Merkevičius, išdininkas Jonas Pakalnis ir išdo globėjas Vladas Saulys.

Skanius lietuviškus valgius gamino ir svečius vaišino darbščios šeiminkės: Ona Pakalnienė, Ona Žemgulienė, Stefa Radziulienė, Marija Baltulionienė, Katarina Degutienė ir Račinskienė.

Į šį suvažiavimą buvo atvykęs ir "Sandaros" atstovas inž. Aleksandras Caplikas.

J. Bernotas

Organizuojamas lietuvių komitetas Nixon-Agnew kandidatūrom renti

Vytautas Abraitis, Eugenijus Bartkus ir Leonardas Valiukas organizuoja platų, visą kraštą apimantį, lietuvių komitetą Richard M. Nixon ir Spiro T. Agnew kandidatūrom renti. Visi lietuviai, remią Nixon ir Agnew kandidatūras, kviečiami jungtis į šį komitetą. Tuo reikalu galima rašyti vienam iš komiteto pirmininkų. Jų adresai yra šie:

Mr. Vytautas Abraitis, 8 Tulip Drive, #3T, Fords (Woodridge), New Jersey 08863.

Mr. Eugenijus Bartkus, 222 West Adams Street, Chicago, Illinois 60606.

Mr. Leonardas Valiukas, Post Office Box 77048, Los Angeles, California 90007.

Visiems besikreipiantiems minėtu reikalui komiteto pirmininkai duos daugiau informacijos apie tą vienietį ir visą ateities veiklą. **-cc.**

— **Bronius Klorė**, pedagogas, istorikas, ilgametis skautų organizacijos veikėjas, Lietuvių skautų aukštinio jubiliejiaus proga buvo apdovanotas aukščiausiu skautu ordinu — Gedimino Vilko žyminiu, kuris jam buvo iškilmingai įteiktas tautinės stovyklos metu.

— **Lietuvos geografijos vadovėlis**, paruoštas dr. Zenono Aškolio ir priimtas Svetimato tarybos, jau atiduotas spaudai. Užsakymus siųsti Amerikos LB Kultūros fondui.

Veiknių sudarytas Jungtinis Finansų komitetas Laisvės Kovos metais turi sutelkti \$100,000

Pusė skiriama Vlikui, pusė Liet. Bendruomenei. Pinigai skiriami Lietuvos laisvės kovai ir lietuviškai kultūrai ugdyti. Jau surinkta 20%, dar reikia \$80,000. — Lietuva yra visų, todėl ir aukoti turi visi. Tūkstantininkai reti paukščiai, todėl kas gyvas — būkime dešimtininkais — kiekvienas aukokime bent po \$10.00. Aukus telkim per J. Fin. Komitetą ar Liet. Bendruomenės apylinkes. Kur jų nėra — per kitas organizacijas ar siųskim tiesiai J. Finansų komitetui:

UNITED LITHUANIAN FINANCE COMMITTEE
29 West 57th Street New York, N.Y. 10019

Dailinukų suaukotų paveikslų loterija nukeliama iš rugsėjo 1 d. į s.m. gruodžio 29 d.

Jungtinis Finansų Komitetas

IŠ VISUR

— **Sofija ir Domas Jasaičiai, Elena ir dr. Kęstutis Valiūnai**, pagerbdami mirusį dr. Viktorą Jasaitį ir atsivėlgdami į velionies šeimos pagėdavimą, vietoj gėlių paaukojo Tautos Fondui po 25 dol. Tautos Fondo valdyba už auką dėkoja.

— **Antanas Krausas**, Australijos lietuvių kultūrininkas bei veikėjas, buvęs Skuodo lietuvių gimnazijos direktorius, atvyksta į Ameriką ir rugsėjo 13 Chicagoje bei rugsėjo 15 Detroito skaitys paskaitas apie Vyduoną. Dar lankysis Clevelande, Bostone, New Yorke, Tabor Farmoje ir kitur.

— **Kun. Povilas Durasevičius**, sulaukęs 70 m. amžiaus, liepos 17 mirė Tytuvėnuose. Jis buvo ilgametis Raseinių gimnazijos ir kariuomenės pulko kapelionas. 4 metus išlaikytas Sibire.

— **Antano Nako** dailės kūrinių paroda įvyks Čiurlionio galerijoje Chicagoje nuo lapkričio 16 iki 24.

— **Dail. Bronės Jameikienės** skaldyto stiklo vitražų paroda surengta Stone Brandel Center Chicagoje. Paroda tęsiasi visą rugpiūčio mėnesį. Buvo išstatyti 7 vitražai ir keletas kilimų pavyzdžių. Bronė Jameikienė dirba dail. V. Valeškos bažnytinio meno studijoje.

— **Vasario 16 gimnazijoje** vasaros atostogos prasidėjo liepos 12. Nauji mokslo metai prasideda rugsėjo 3.

— **Lietuvių diena**, rengiama Los Angeles Lietuvių Bendruomenės, įvyks rugsėjo 8 Culver City Veteranų salėje. Programoje šie solistai Antanas Pavasaris, Birutė ir Rimantas Dabšiai, dainininkai K. Dambrauskaitė, O. Deveikienė, J. Mažeikaitė, A. Polikaitis ir kt. Jaunimas dalyvaus su sportu ir tautiniais šokiais.

— **Algimanto Kezio, S. J.**, devynias nuotraukas įsigijo Chicagos Meno institutas. Jos perduotos to paties muziejaus Prints and Drawings skyriui.

— **Leonas Virbickas**, Lietuvos Atgimimo Sąjūdžio seniūnų tarybos pirmininkas, už nuopelnus Lietuvos Atgimimo Sąjūdžiui, seniūnų tarybos suvažiavime pakeltas į garbės narius.

— **Solistės Aldonos Stempuzienės** dainavimą San Diego simfonijos orkestro koncerte gražiai įvertino San Diego spauda. Dirigentas Zoltan Rozsnyai jau antrą kartą angažuoja solistę koncertam su simfonijos orkestru.

Aldona Stempuzienė rugpiūčio 9 dainavo su Metropolitan operos bosu-baritonu Louis Sgarro. The San Diego Union dienraščio kritikas apie koncertą rašė: "Koncerto iškilniausi momentai buvo Aldonos Stempuzienės padainuotosios arijos "Mon Coeur" iš Saint-Saens operos Samsonas ir Dalila ir "O don fatale" iš Verdi operos Don Carlos. Jos balsas buvo šiltas ir spalvomis žėruojantis."

— **Latvių dainų šventė** šiemet vėl ruošiamą Clevelande su pagrindiniu koncertu Public Auditorium salėje rugsėjo 1. Iš visų kraštų suvažiavę latviai džiaugsis ne vien tik dainų koncertu, bet ir visa eile kultūrinių parengimų, užsitiesiančių per visą savaitę. Šventės programoje bus bažnytinės muzikos koncertas Trisity katedroje, dailės ir pritaikomo meno paroda, teatro spektaklis, taut. šokių koncertas, rašytojų suvažiavimas.

WORCESTER, MASS.

Sv. Kazimiero parapijos bažnyčiai reikalingas

VARGONININKAS

Kandidatai prašomi kreiptis į kleboną Rev. John C. Jutt, 41 Providence St., Worcester, Mass. 01604. Telefonas (617) 754-5142.

ŽINIOS IŠ NASHUA, N.H.

Sv. Kazimiero lietuvių parapijos bažnyčios bokšto remontas ir taip pat naujo centralinio šildymo įvedimo darbas eina prie užbaigos. Tas darbas parapijai kaštuos apie 17,000 dol. Kleb. kun. Juozas Bucevičius, M.S., džiaugiasi, kad parapijiečiai supranta reikalą ir gausiai aukoja.

Zaidimai, vadinami "Whist Party", be pertraukos įvyksta kiekvieną trečiadienio vakarą. Vadovauja kun. Adolfas Vainauskas.

Aleksandras (Virkauskas) White, gyv. 9 Burnside St., Second National Bank viceprezidentas, susirgo ir buvo nuvežtas į ligoninę. Po kiek laiko grįžo į namus ir sveiksta.

Marijona Nadzeikienė, 69 m. amžiaus, gyv. 7 South St., rugpiūčio 17, laistydama gėles savo darželyje, sukrito ant žemės ir staiga mirė. Velionė buvo pa

šarvota Kazio Kazlausko laidotuvių name, 8 E. Pearl St. Palaidota rugpiūčio 19 iš Sv. Kazimiero lietuvių parapijos bažnyčios Sv. Kryžiaus (parapijos) kapinėse. Gedulo mišias aukojo kleb. kun. Juozas Bucevičius, M.S. ir kapinėse sukalbėjo maldas. Sanktuarijoje buvo ir kun. Adolfas Vainauskas. Nuliūdime liko duklė Teresė ir žentas Charles Kufeldt; penki anūkai; viena proanūkė; trys seserys — Petronė Kazlauskienė, Vincė Raškevičienė, gyv. Nashua, ir Antanina Sampson, gyv. Lawrence, Mass.; brolis Petras Burns, gyv. Los Angeles, Calif., ir keletas giminaičių. Velionė priklausė parapijos draugijose: Maldos Apaštalavimo, Sv. Juozapo ir Sv. Kazimiero. Ji daug darbovosi parapijoje ir draugijoje. Tegu jos vėlė ilsisi ramybėje! **A.**

BALTIMORE, MD.

Lietuvos ažuolą Anapolyje, Marylando sostinėje, aplankė Baltimorės Liet. Taryba rugpiūčio 25. Viena dalis iškilnių buvo prie ažuolo, kita — senato rūmuose, kur posėdžiauja valstybės atstovai.

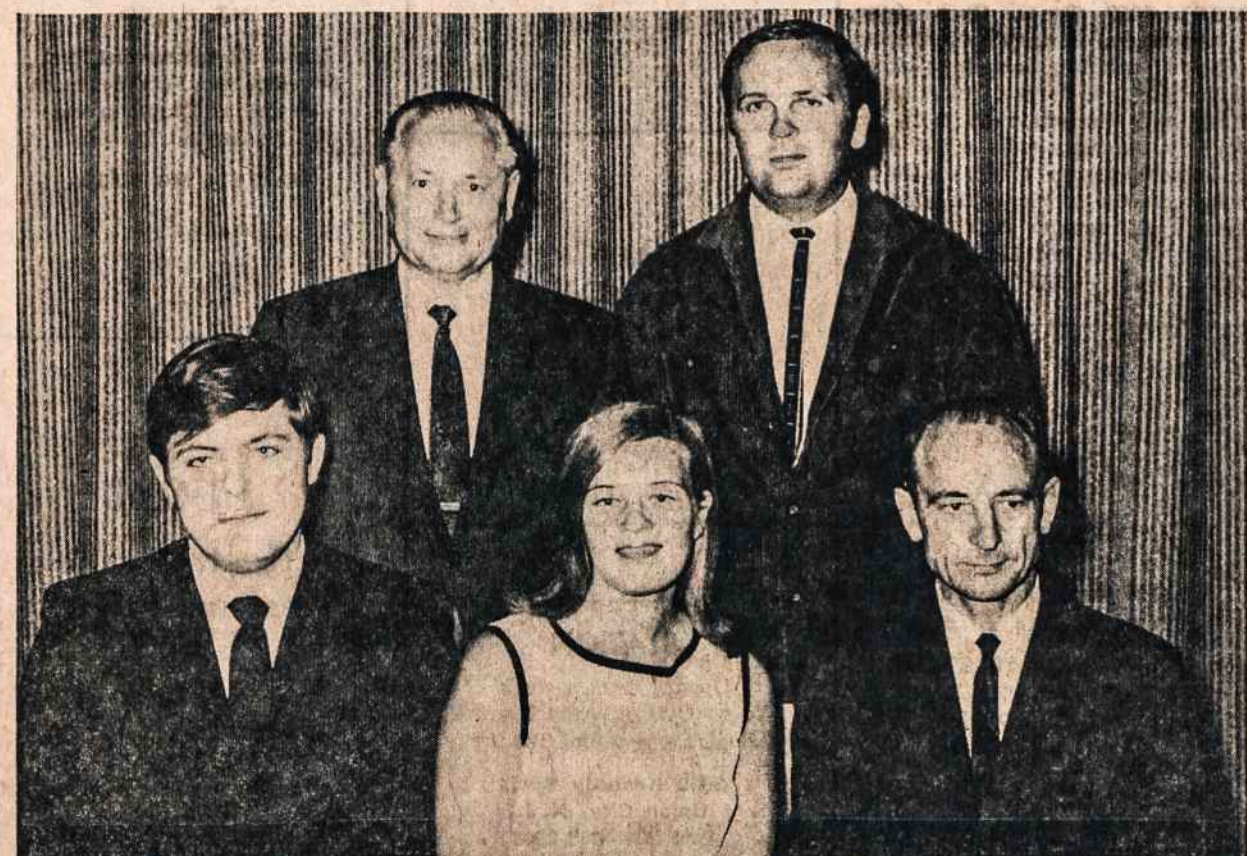
Sv. Alfonso mokykla mokslo metus pradeda rugsėjo 4. Bažnyčioje mišios bus 8 v. v. Po mišių mokykloje susipažins su mokytojom seselėm. Mokykloje yra dar vietos. Kas norėtų vaikus leisti į šią lietuvių parapijos mokyklą, prašom tuoj užsiregistruoti. Mokytojaus sesers kazimierietės.

Lietuvių posto 154 atstovai dalyvaus Amerikos legiono Organizacijos seime rugsėjo 9-13. New Orleans mieste. Naujos

posto valdybos įvesdinimo apeigos bus rugsėjo 29 lietuvių svetainėje. Visi nariai kviečiami dalyvauti.

Madų parodą rugsėjo 21 rengia sodalietės. Paroda bus mokyklos salėje.

Ona Karalius, ankstesnės kartos lietuvė, po ilgos ir sunkios ligos mirė rugpiūčio 20. Velionė buvo ištikima šv. Alfonso parapijos narė. Kai buvo jaunesnė, dalyvavo lietuviškuose parengimuose. Gedulinkose mišios už jos vėlę buvo rugpiūčio 23 šv. Alfonso bažnyčioje. Palaidota New Cathedral kapinėse. Liko nuliūdusi dukra — Sesuo Mary Lois ir nuliūdę sūnūs: Albertas ir Vincas. **Jonas Obelinis**

PLB seimo šokių sekcija. Iš k. į d. I-je eilėje P. Sanda navičius, V. Šeibytė, Z. Dičpinigaitis — pirm., stovi D. Averka, C. Gintautas. Trūksta K. Bačiānsko. Nuotr. R. Kisieliaus

Daugiau lietuviškų vaikų darželių

Lietuvių mokytojų studijų savaitė Dainavoje

Dainavos stovyklavietėje prie Detroito rugpiūčio 18-25 vyko antroji lietuvių mokytojų studijų savaitė. Pradžioje buvo per 50 mokytojų iš įvairių Amerikos ir Kanados vietų, 6 Chicago Pedagoginio Instituto auklėtiniai ir keletas jaunuolių, kurie nori būti mokytojais. Būsimieji mokytojai, tas skaičius pakilo arti šimto.

Šių metų studijų savaitėje dalyvavo daugiau nei pernai. Tai rodo, kad lietuviai mokytojai jaučia savo atsakomybę, ieško naujų priemonių kuo geriau perduoti liuanistines žinias. Šios studijų savaitės darbo nuotaika buvo pakili, ir jau nutarė, kad kitais metais bus rengiama trečioji studijų savaitė. Jau užimta ir vieta — savaitė bus rugpiūčio gale toje pačioje Dainavoje.

Vadovai

Mokytojai suvažiavo čia su savo šeimomis. Kartu buvo ir darbas ir poilsis. Mažiesiems vaikams buvo vaikų darželis, kuriam vadovavo Janina Juknevičienė ir kelios padėjėjos.

Stovyklos koordinatoriumi buvo Juozas Masilionis, ekon-

minius reikalus tvarkė Juozas Tamulis, kapelionu buvo kun. Jonas Staškevičius iš Toronto. Kunigas neblogai groja akordeonu, tai vakare pritarė ir dainom.

Paskaitų ciklas

Studijom buvo skirta daugiau laiko. Kasdien buvo po kelias paskaitas, kartais net 4-5. Su kiekviena paskaita buvo surištos diskusijos, dabarties pedagoginės aktualijos. Demonstruoti ir nauji mokymo metodai, priemonės.

Paskaitų cikle buvo paliesta visa eilė rūpimų švietimo klausimų. Paskaitos buvo šios: Jonas Kavaliūnas — Dvikalbiškumas, Stasė Vaišvilienė — Mokytojas ir jo ryšys su vaikais, sesuo Ignė — Marijošūtė — Religijos mokymas lietuviškose mokyklose, Pranas Joga — Tautinis auklėjimas vyresniuose skyriuose. Rodytos sesers Perpetuos pagamintos istorinės skaidrės, aiškino Alicija Rūgūtė. J. Juknevičienė demonstravo mokslo priemones ir jų pagaminimą, G. Česienė — antrojo skyriaus detalizuota programos pamoka, J. Gerdvilienė — IV skyriaus mokymas ir pa-

vydinė pamoka, sesuo M. Perpetua — Lituianistinio švietimo istorija, P. Zaranka — Mokyklos vedėjo pareigos, darbai ir džiaugsmas, J. Plačio — VIII skyriaus detalizuota programa, Ingrida Bublėnė — Lietuviškoji knyga — kelias į lietuvių, sesuo Viktorija — Jaunos mokytojos pasiekimai ir nesėkmės. Priešmokyklinio auk-

lėjimo specialistės J. Juknevičienė ir S. Vaišvilienė pademonstravo su vaikais pamoką praktiškai įvesdamos žaidimus, dainas ir įdainuotų juostelių klausymą. Br. Krokys kalbėjo apie VI skyriaus detalizuotą programą, Pr. Razminas — Pradžios mokyklos programų aptarimas, J. Ignatonis — Mokytojų Sąjungos klausimu.

Mirė Antanas Peldzius, buvęs Darbininko administratorius

Brockton, Mass., rugpiūčio 16 palaidotas Antanas Peldzius, buvęs ilgametis Darbininko administratorius. Iškilmingas gedulo mišias aukėjo prel. P. Juras, asistavo kun. M. Vembrė, kun. V. Valkovičius. Mišiose taip pat dalyvavo Tėv. Leonardas Andriekus, O.F.M., pranciškonų provincijolas, Tėv. Justinas Vaškys, OFM, buvęs pranciškonų provincijolas, Tėv. Gabrielis Baltrušaitis, OFM, ir brolis Jurgis Petkevičius, OFM, iš Brooklyno. Mišios buvo aukojamos lietuviškai. Palaidotas Kalvarijos kapinėse.

Antanas Peldzius

Velionis buvo gimęs 1895 Bimbos kaime, Panemunėlio valsčiuje, Rokiškio apskrityje. Į JAV atvyko 1913. Čia daugiausia laiko skyrė visuomeninei veiklai, dirbo Draugo administracijoje, kurį laiką važinėjo po lietuviškas kolonijas rodydamas filmus, Brocktone dirbo Kazimiero ir Liet. Piliečių klube. Montrealyje 1929 spalio 9 susituokė su Petronėle Puzilavičiūte.

Darbininko administracijoje dirbo uo 1930 iki 1951, kol Darbininkas iš Bostono buvo perkeltas į New Yorką. Tai ilgiausias jo darbo laikas — 20 metų. Tvarkydamas administ-

racinius reikalus, jis rūpinosi ne tik laikraščiu, drauge leido ir lietuviškas knygas, veikė lietuvių organizacijose. Kai Darbininką perkėlė į Brooklyną, jis Brocktone buvo suorganizavęs nedidelę savo spaustuvię ir atliko įvairius spaudos darbus, išleido keletą knygelių.

Nuliūdime liko žmona Petronėlė, duktė Marytė ir jos vyras Viktoras Khoury su 2 vaikais, sūnus Richardas su žmona Patricija ir 5 vaikais, duktė Loretta su vyru Eugenijum Landolfi.

Antanas Masandukas su uošve ir dukra Birute Luckiene savo ūkyje Matituck, L.I., N.Y.

PLB šeimos svečių priėmimo sekcija. Iš k. į d. sėdi: V. Šeibytė, K. Visockaitė, stovi — Vytautas Radzivas — pirm., D. Mažeika. Nuotr. R. Kisieliūsis

A + A
BRONIUI PETKEVIČIUI
 mirus, jo sūnų Br. Jurgį Petkevičių, OFM, ir kitus gimines skausmo valandoje nuoširdžiai užjaučia
 DARBININKO
 redakcija ir administracija

Brangiam tėveliui
 A + A
BRONIUI PETKEVIČIUI
 išėjus amžinybėn Brojį Jurgį Petkevičių OFM ir Sesele Jusefą Mariją prisimena skausmo dienos
 Abromaičių šeima

A + A
EMILIJAI SRIUBIENEI
 Lietuvoje mirus, dukrą Genovaitę, jos vyrą Antaną Šetiką ir jų vaikus su šeimomis: Vytautą, Birutę, Algimantą ir Kęstutį liūdesyje užjaučia
 V. ir K. Nenortų šeima
 ir Gražina Pažemėnienė

Didžiulis, tradicinis "LIETUVOS ATSIMINIMŲ" RADIJO ir "RŪTOS" PIKNIKAS

rengiamas New Jersey apylinkės lietuviams įvyks

Sekmadienį, rugsėjo (Sept.) 8

ROYAL GARDENS PARKE
 990 E. HAZELWOOD AVE., RAHWAY, N.J.

Pikniko pradžia 1 val. p.p. • Meninė programa 3 val. p.p.
 Šokiai nuo 4 val. p.p. grojant Gutauskų orkestrui.
 Sokimo kontestai - išlaimėjimai - kiti įvairumai
 Įėjimas \$1.50
 Veiks DARBININKO spaudos ir plokštelių kioskas
 Lietuviškų valgių bufetas

— PIKNIKAS ĮVYKS BET KOKIAM ORUI ESANT! —
 Visus maloniai kviečiame!
 Dr. J. J. Stukas, Direkt.

Directions: ROYAL GARDENS PARK, 990 E. Hazelwood Avenue, Rahway, N.J. can be reached by Public Service Bus No. 62 from Newark, Elizabeth or Linden, which stops at the front gate. Those coming by car can take U.S. Highway 1. About 3 miles past Linden, bear right at Lawrence St. Circle and then around to the left, crossing the highway. Proceed over the bridge and turn left of E. Hazelwood Ave. to the Park. On the New Jersey Turnpike, take exit 12 to Roosevelt Avenue, and turn right on Hart Street to Park.

Už vaikų darželį
 Švietimo Tarybos ir mokyklų vedėjų bei atstovų posėdyje svarstyta ir nutarta trečioje studijų savaitėje kitais metais praplėsti seminarą jauniems mokytojams, sušaukti rajonines mokytojų konferencijas, prie šeštad. mokyklų steigti vaikų darželius, parengiamuosius skyrius, kad vaikai jau 3½ metų būtų mokomi lietuviškai skaityti ir rašyti. Švietimo Taryba pažadėjo pinigine parama steigiamiems ir jau veikiantiems vaikų darželiams mokslo priemonėms įsigyti.

"Švietimo gairės" buvo spausdinamos kartą per metus. Visiems pageidaujant, jos bus leidžiamos dažniau. Taip informacija mokslo reikalais anksčiau visus pasieks.

Buvo surengtas literatūros vakaras. Tai buvo graži atvanga, nes kasdieninės paskaitos ir įtemptas darbas visus išvargino.

Studijų savaitėje įsigytos žinios bus pritaikytos jau šiem mokslo metams. Tai bus naujas žingsnis mūsų liuanistiniame švietime.

E. Bogutienė

NEWARK, N.J.

Antanas Masandukas, nors ir toliau gyvendamas, yra Newarko lietuvių demokratų klubo finansų sekretorius. Jis rugpiūčio 17 į savo ūkį buvo pasikvietęs klubo narius vaišių. Dalyvavo apie 50 narių.

A. Masandukas iš Lietuvos atvyko dar prieš pirmą pasaulinį karą — 1909. Su Newarko lietuviams daug dirbo dėl Lietuvos laisvės. Tuomet Newarko lietuviai buvo žinomi kaip pirmieji ir gerai organizuoti kovotojai dėl Lietuvos laisvės. — A.S.T.

LIETUVIŠKOS PLOKSTELĖS PAPIGINTOM KAINOM

Keturios ilgo grojimo lietuviškos plokštelės už penkis dolerius

1. **Tėvynės Meilė Nemari**, A. Dambruskaitės įdainuota 13 liet. dainų: Ramunės daina, O naktutė rami, Pradalgiuose, Liepė tėvelis, Dobilėlis, Na, tai kas? Tulpės, Tėvynės meilė nemari, Jau atėjo rudenėlis, Kam šėrei žirgelį, Sėdžiu po langelio, Oi berneli vienturi ir Vakaras.

2. **Lietuvių Tautiniai šokiai**, Švedo ansamblio ir Aitvarų kvarteto 14 liet. šokių: Aštuonytis, Landutė, Lenciugėlis, Sukčius, Linelis, Jevaro tiltas, Klumpakojis, Kalvelis, Sadutė, Žiogelis, Vakaruškos, Audėjėlė, Mikita ir Suktinis.

3. **Zibuoklės**, L. Stuko moterų seksteto įdainuota 14 liet. dainų: Ruduo, Gėlių daina, Vėl gegužės naktis, Avietėlė, Man ne vistic, Joninių daina, Daina apie tiltą, O, ramunėle, pasakyk, Aunu, anu baltas kojas, Myliu tave, Plaukia sau laivelis, Kai ateis pavasarėlis, iš op. "Birutė" Sesutėlės — lėlijėlės ir iš op. "Dana" moterų choras.

4. **"Lietuvos Atsiminimų" 25 m. Jubilėjaus koncertas**: su solistais ir chorų įdainuota: Tėviškės namai, O, ramybe, Oi berneli vienturi, Avietėlė, Myliu tave, Man ne vistic, Palikta šalis, iš op. "Eglė žalčių karalienė", Lietuva, iš op. "Gražina". Taip pat "Domunikas ir Motiejus, ir jų draugas Timotiejus".

Šios 4 lietuviškos muzikos ilgo grojimo plokštelės gaunamos už penkis dol. Paskiros plokštelės kaina 1.50 dol. Šių

ŠACHMATAI

Veda K. Merkis
 JAV atvirose pirmenybėse, Aspen, Colorado, dalyvauja 172 šachmatininkai, deja, jų tarpe nėra mūsų meistro Povilo Tautvaišo iš Čikagos, kuris paskutiniu momentu turėjo susilaikyti nuo važiavimo į pirmenybes. Nuvažiavo tik vienas čekietis, būtent Vladas Karpuška.
 Pirmenybės jau įpusėtos. Pirmauja Danijos didmeistris Bent Larsen su 6-0! taškų, praeitų p-bių nugalėtojas didmeistris Paul Benko, N.Y. 5½ tš., trečią vietą dalijosi su 5 taškais: J. Tarjan ir W. Browne iš Los Angeles, E. Formanek (Ill.), James Shervin (N.Y.) ir keli kiti.

Kanados atvirose p-bės, Toronto, prasidea rugpiūčio 24 d. Jose dalyvavo Danijos didmeistris Larsen, ir JAV didmeistriai: P. Benko, Larry Evans ir kiti. Iš lietuvių rengiasi dalyvauti buv. Kanados čempionas Povilas Valtonis iš Hamiltono ir Ignas Žalys buv. Montreolio čempionas.

Vilniuj vyksta S. Sąjungos moterų pusfinalis, kuriame Lietuvos atstovė gana gerai varosi. Po 6 ratų pirmavo tarptautinės meistrės — Zvorkina iš Minsko ir estė S. Rotare iš Talino, abi turėjo po 4½ tš. Lietuvos čempionė Kartonaite 3-2 ir atidėta su viltimi laimėti. Kaunietė Standelytė turėjo 2½ tš iš 4 ir 2 atidėtas.

Worcesteris. Maironio Parke šį šeštadienį miesto šachmatininkai rengia išleistuves Worcesterio šachmatų lygos įkūrėjų T. C. Barhamui. Pradžią 7 v.v. Jis išvyksta iš Worcesterio visai.

Vengrijos didmeistris Portisch laimėjo tarpt. turnyrą Jugoslavijoje, surinkęs 14½ iš 19 galimų. Geler 13½, Polugajevskij 13 (abu S. S-gos) ir Hort (Kksl.) 12½ tš.

plokštelių yra nedidelis kiekis (anksčiau buvo parduodamos po 4 dol.). Norį įsigyti prašomi kreiptis: Darbininkas, 910 Wiltoughby Ave., Brooklyn, N. Y. 11221.

HAPPY LABOR DAY!

<p>SAFE and SANE HOLIDAY RANK & WEBER REALTY CO. Highway 34, Matawan, N. J. Call 201 - 566-3311</p>	<p>O'CONNOR'S TRAVEL INC. FAIRWAY TRAVEL INC. 505 West 207th Street New York City</p>	<p>VILLA PIA RESTAURANT FOR THE FINEST OF ITALIAN CUISINE 1463 Flatbush Avenue Call 859-9540</p>
<p>MEADOWS DINER U.S. HIGHWAY NO. 9 FREEHOLD, N. J. Call 201 - 462-9648</p>	<p>BRONX COUNTY DEMOCRATIC COMMITTEE 2488 Grand Concourse Bronx, New York Patrick Cunningham</p>	<p>De ROSSI & SON COMPANY 6th & Quince Street Vineland, New Jersey Call: 609 - 691-0061</p>
<p>LABOR DAY BARGAINS GALORE One thousand items to choose from 14 kt. gold clattering ring \$14.00, 9 kt. gold clattering ring \$9.00, White-gold 9 kt. \$9.00; Irish souvenir, Irish hand knit sweater 5% up, Owl's Book of Music sold only at this store \$10.00, 1852 Tunes, Cara china, hundreds and hundreds of charms, religious articles, horn pipe shoes, Celtic jewelry, largest selection of Irish and Western records in the country, domestic & imported, daily and weekly papers, Irish song books, magazines, harmonicas, tin whistles, Irish foods. Jeannie Campbell Irish Variety Store 5008 Broadway near 213th Street — LO 7-5169.</p>	<p>FITZ-INN PARKING INC. 186 SOUTH ESSEX ST. Call 201 - 672-9789</p>	<p>KISCO ARMS 353 North Bedford Road MT. KISCO Mount Kisco's newest Rest. Excellent Sea Food Selection as well as American and Continental Cuisine Call 914 MO 6-2020</p>
<p>CHINA MIGHT 1801 Flatbush Avenue near E. 36th Street BROOKLYN'S NEWEST and FINEST SPECIAL PARTY ROOM Up to 200 Guests Res. Tele. 377-8841</p>	<p>PACKARD AUTO BODY WORKS 215-17 Valley Street South Orange N. J. Call 201 - 763-0188 ask for Mr. Bill Wyss</p>	<p>LUGIS Restaurant FOR THE FINEST OF ITALIAN CUISINE 66 CLIFTON ROAD SCARSDALE, N. Y. 914 - 725-1252</p>
	<p>POL SERVICE STATION Open 7 days a week We do General Auto Repairs Road Service and Towing 2600 Kennedy Blvd. Union City, N. J. Dial 201 - 863-2349</p>	

Blue Water Manor vasarvietėje prie Lake George. Nuo traukoje — Gudulienė, Slyvynai, Zarskuvienė, Zarskutė ir k. Slyvynų vasarvietė turi puikias sąlygas vasaroti. Nuo New Yorko per 200 mylių. Dėl informacijos kreiptis: Blue Water Manor, Diamond Point, N.Y., tel. (518) NH 4-5071.

Nuotr. V. Maželis

SAINT PETER'S COLLEGE

EVENING SESSION

Apply now for the Fall Term

- Programs in Liberal Arts
- Business Administration
- Teacher Training for Elementary and Secondary Education
- Urban Studies

COURSES IN DATA PROCESSING

- Introductory Electronic Data Processing
- IBM 1401 Programming
- IBM 360 Programming
- Fortran • Cobol • Systems Analysis
- General System Theory
- Computer Hardware

Applications for Admission may be obtained from:

DIRECTOR OF ADMISSIONS
Evening Session
Saint Peter's College
Kennedy Boulevard
Jersey City, New Jersey 07306

For information phone 333-4400 (Area Code 201)

KA FORDO UZPAKALINĖS LEMPOS TURI BENDRO SU SAUGUMU PERVAZIUOJANT GELEŽINKELIO BĖGIUS?

Labai daug, atsakys Minnesotos viešoji komisija.

Susizavėjusi Fordo pagamintų automobilių užpakalinėmis kryptų lempomis, komisija paprašė Fordo bendrovę pagaminti šviesesnes lempas geležinkelio pervažiavimo signalams.

Fordas sutiko ir pavedė tai pritaikomų tyrimų laboratorijai, Dearborn, Mich. Fordo inžinieriaus Victor Lindbergo tyrimų dėka turima nauja atspindinti lempučių. Naudojant šią lempučių, sankryžų blyškio

ją signalai tampa 400 proc. šviesesni.

Si naujovė buvo pademonstruota Forth Worth vietovėje Missouri Pacific ir Texas and Pacific geležinkeliečiams. Naujoji lempa 400 pėdų atstume, kurs reikalaujamas šios rūšies signalam, suteikia žymiai didesnį matomumą.

V. Lindberg naujoji lempočių dalį ploto išliejo su aliuminiu. Taip susidaręs veidrodinis surenka nenaudotą šviesą ir ją nukreipia į signalo reflektorius.

Naujoji lempa gamybos metu buvo bandoma Amerikos geležinkelių sąjungos. Lempa gamina Chicagos Miniature Lamp Co. Pardavinėja Western Railroad Supply Co. Chicagoje.

(Pran.)

SPAUDOJE...

Dienraštis "Draugas" Chicagos kronikoje 1968 rugpiūčio 8, ketvirtadienį, rašo: "Dvi moterys ir vyras antradienį buvo sužeisti, kai devynių pėdų plieno gabalas nukrito ant automobilio Dearborn gatvėje, Chicagoje, iš 55-to aukšto First National Bank pastato, kuris dabar statomas."

Dienraštis "Naujienos" Chicagos kronikoje 1968 rugpiūčio 8, ketvirtadienį, rašo: "Chicagos vidurmiestyje nuo praplečiamo First National Banko pastato nukrito medinis pastolis. Nukrito jis nuo 55 aukšto Dearborn ir Madison gatvių sankryžoje. Pastolis užgavo ir sužeidė tris asmenis, kurie laukė autobuso."

Atrodo, kad pavojinga šalia to banko pastato stovintė. Tik kas nukrito?

Universal šermaininėje laidotuvės yra tikėjimo paliudijimas.

universal
FUNERAL CHAPEL, INC.
52nd Street at Lexington Avenue
Ray Kerbellis, Dir.
PL 3-5300

SOUTH BOSTON SAVINGS BANK

Inkorporuotas 1863

460 West Broadway, South Boston Massachusetts

"Kur tūkstančiai taupo milijonus"

ALFRED W. ARCHIBALD

President

Šio banko direktorių taryboje yra Lietuvos garbės konsulas adv. A. O. Šallina ir adv. Jonas J. Grigalius. Reikale su patarnautojais galima susikabėti ir lietuviškai. • Turtas (Assets) virš \$132,000,000

Current dividend 5% on all accounts.

Dabar moka 5% už visų rūšių taupomus pinigus.

H. W. FEMALE

EXPERIENCED OPERATORS ON DRESSES

Section work Steady all year round Work near home CARLAND MFG CORP. 8 North Main Street Monroe, N.Y. 914-783-2511

TEACHERS

Experienced or Beginners Pre-School thru University Good outstanding opportunities in preferred locations.

Write now for application or call 212-546-2228 Weekdays and Sundays

A.A.A. TEACHERS AGENCY 507 5th Avenue, N. Y. C.

DISPLAY

BERNARD PHOTOGRAPHERS — Weddings, Babies, Portraits, Legal. Natural color or black & white; passport & license photo while you wait. No deposit required. Good photography at reasonable prices! — 9 Railroad Ave. Babylon, L.I. (516) MO 9-7109.

SHANNON FLORISTS

Perotta Bros. Props. Florist, Nursery — Retail - Wholesale specializing in all Floral Designs, Weddings, Communion, Confirmation and Funerals. Opp. Green Wood Cemetery, 3380 Fort Hamilton Parkway. Call for free delivery.

WAKE ROBIN INN

In Berkshires Rt. #41 Lakeville 12, Conn. 2 1/2 hrs N.Y.C. — Our 24th year. Take Mts Scenery, add spacious lawns new heated pool. Lake, all sports, golf nearby, smart tap room, fine food, cocktail terrace, new boutique, dancing and great people — you've got Wake Robin, American Plan resort sensible rates. W.D. Chamberlin, Mgr. Reservation 1-800-243-3510 (toll free) In Conn: (203) HE 5-2000

HUNTING LANE REST HOME

EAST HAMPTON Convalescents, and Elderly Guests Residential area, 1/2 block to Main Street and Village. Private and Semi-Private rooms with bath — 24 hour supervision. Owned and operated by Mary Immaculate R.N. (516) 324-4250

VINNY & GENE GASKET SERVICE

Refrigerator Doors Our Specialty Call 259-9593

SERVICE

ANTHONY'S HAIR STYLIST Professional work at reasonable costs. Shampoo and Set \$2.75, Regularly \$15, Permanent wave only \$8.50 — 655 Amsterdam Ave. (bet. 91 & 92 Sts.) New York City. For appointment tel. SC 4-4348

AUTO INSURANCE IMMEDIATE FSI our specialty. Under A6E a new drivers cancelled policies replaced. Fast low monthly payments. Call Mr. Winchester days (212) 651-4436 eves. (212) NE 9-4581. 75-12 Roosevelt Ave. Jackson Hts., N.Y.

READER ADVISOR Spiritual Guidance... is the answer to your problems of love, business, health, marriage, sickness. A few quiet, thoughtful moments with Mrs. Benson, reader and advisor, will change your entire life for the better. Call 831-9506 anyday 9 AM-9 PM

RADIJO PROGRAMOS

Lietuvos Atsiminimų Radio Valanda **NEW YORK** šeštadienis nuo 5 iki 6 val. WEVD 1330 Kil. 97.9 Mg. Fm. Direktorius Dr. Jokūbas J. Stukas, 1016 Schleifer Rd. Hillside, N.J. 07205; tel. 201-289-6878.

Laisvės Žiburys — **NEW YORK** — Lietuvių ir anglų kalbomis skeliamas 9-10 val. ryto WHBI 105.9 FM banga. Vedėjas: Antanas Maželis VI 5-6332 ir Romas Kezys TW 4-1288, 62-15 69th Pl., Middle Village, N.Y. 11379.

H. W. MALE

TEACHERS

Experienced or Beginners. Pre-School thru University Good outstanding opportunities in preferred locations.

Write now for application or call 212-546-2228 Weekdays and Sundays

A.A.A. TEACHERS AGENCY 507 5th Avenue, N. Y. C.

GRINDERS we will TRAIN YOU

Well established Alloy Casting producer requires: **IMMEDIATE HELP IN THEIR CLEANING ROOM** \$2.42 to \$2.62 per hour Liberal Fringe Benefits, Over-Time Apply to Fred Brunie **GENERAL ALLOYS CO.** 480 East 11st Street South Boston, Maass.

Marine Engineers U.S. COAST GUARD LIC.

3rd Asst. Engineer PERMANENT POSITION **STEAM RESEARCH VESSEL** TEL (COLLECT) PORT CAPTAIN (617) 548-1400

FACTORY HELP MACHINE OPERATORS

Openings on all shifts for capable able-bodied men with good employment records

WE WILL TRAIN YOU GOOD WORKING CONDITIONS STEADY EMPLOYMENT Liberal vacations, Blue Cross, Blue Shield, paid life insurance. Apply:

ALPHA DUCT WIRE & CABLE CO. Div. of General Cable Corp.

25 Van Dyke Avenue New Brunswick, N.J. — Equal Opportunity Employer —

Kas norėtų skelbtis Darbininko prašomas skambinti: **Glenmore 2-2923**

TO PLACE

YOUR AD

CANCEL OR CHANGE

Tel.: GL2-2923

SERVICE

COMPLETE HOME IMPROVEMENTS 10x16 Finished Basements for only \$590 — Free estimates given — all work guaranteed. Call 212-654-1945 ask for Mr. Tony Ruggiero

MAIDSTONE MARINA, 3 MI HARBOR E. Hampton, (516) EA 4-1650 Silver Sea Horse Restaurant, pool, mail port, Hertz cars, showers, laundrette, gift shop, supplies. Places of worship within the area. Reservations — 516 324-2650.

M. & P. Painting & Contracting Co. Inside & outside, wood paneling, celotex & sheet rock ceilings, written guar, fully insured. Call 8-11 A.M. or after 6 P.M. 645-3252.

DOMESTIC APPLIANCES We repair Electrical Appliances All Work Guaranteed No Job too Big or too Small Call 899-9395

CREDIT ASSISTANT Minimum two to three years wholesale experience. **BROOKLYN LOCATION.** Good salary plus benefits. Hours can be arranged. Working conditions are good. This is your opportunity to work close to home. Call Personnel Department 782-5552

CYPRESS OUTDOOR SWIMMING POOL Open to the public Daily, 10 a.m. to 7 p.m. **852 JAMAICA AVENUE BROOKLYN, N. Y. AP 7-0788**

Cosmetic Salesmen Wanted. Soul Sister and Soul Brothers Creation **SINGLETON COSMETICS** Call after 3 PM 926-0908

PARK CREST CATERERS 1710 University Avenue Bronx, New York 10453 From a festival to a wedding. For available dates and further information call CY 9-5900. Mr. & Mrs. Morris & Miss Robinson at your service

Westhampton Nursing Home a new concept in nursing home care, home like decor, around the clock reg. nursing care, physical & occupational therapy facilities, excellent meals special diets. Westhampton Beach 7 Seaford Lane (516) 288-1122 Catholic church and priests in area.

NELPA CONSTRUCTION COMPANY We do everything in the construction field all work done at reasonable rates — All work guaranteed 1394 Fulton Street, Brooklyn, N.Y. Call 857-4300

PIRMAUJANTI DEŠŲ PREKYBA NEW YORKE VOKISKOS SPECIALYBĖS

SCHALLER & WEBER

AUGŠČIAUSIOS KOKYBĖS PRODUKTAI

Mūsų krautuvėse geriausios dešros Kelionei ir TV užkandžiai — kumpiai, įvairiausios mėsos, lietuviška duona ir kiti produktai **Užteikite — isitinkinsite!**

9 DIDŽIULĖS KRAUTUVĖS 9

New Yorke: 1654 2nd Ave. (85-86 St.) — TR 9-3047
Ridgewood: 56-54 Myrtle Avenue — VA 1-7068
Astorijoje: 28-28 Steinway Street — AS 4-3210
Floral Park, L.I.: 259-17 Hillside Ave. — 343-6116
E. Northport, L.I.: 250-A Lark Field Rd. 516-757-0801
Franklin Sq., L.I.: 981 Hempstead Tpke. — 437-7677
Flushing: 41-06 Main Street — HI 5-2552
Jackson Heights: 82-10 37th Avenue — DE 5-1154
Poughkeepsie, N.Y.: 450 Main St. — 914-454-9070

Tel. (212) 441-3110 / 896-7743

BESTWAY TRAVEL AGENCY

Kelionės plačiame pasauly
WILLIAM R. BEST
84-14A Jamaica Avenue
Woodhaven, N. Y. 11421

DEXTER PARK PHARMACY
Wm. Anastasi, B.S.
77-01 JAMAICA AVENUE
(Cor. 77th Street)
Woodhaven, N.Y. 11421
WE DELIVER
Michigan 2-4130

Gailestingųjų Seserų dėmesiui

MATULAIČIO NAMUOSE

Putnam, Conn.

reikalinga gailestingoji sesuo (RN). Nauja lietuviška įstauga, geros sąlygos. Atlyginimas kaip apylinkės ligoninėse. Duodamas kambarys ir išlaikymas. Kreiptis šiuo adresu:

MATULAITIS NURSING HOME
Thurber Road, Putnam, Conn. 06260

Atvykite į draugišką **BALTIC**

PĀRNU HOTEL

Forest Ave. & 8th Street, Lakewood, N.J.

Čia jūsų laukia... **PUIKUS MAISTAS — GERIAUSI KAMBARIAI** — lauke šildomas baseinas, vėsinamas valgomasis, autentiška SAUNA pirtis, lauke atvangos kambarys. — **VEIKIA VISĄ VASARĄ.** Prieinamos kainos. Rašykite ar skambinkite (201) 363-4600

Visit Beautiful GRAYMOOR

and enjoy a day of Christian encounter with the Friars

Every Sunday — July through October

Folk Masses: 10:45, 11:45 and 12:45; Novena to St. Anthony 2 PM; Ecumenical Service and Bible reading with song 3 PM. Picnic Grounds - Snack Bar - Ample Parking - Gift Shop

WEEKDAY MASS — 11 A.M.

Special arrangements for organizations and groups. For further information write: Fr. Jeremiah Kelliher Graymoor Friars, Garrison, N.Y. 10524; Telephone: GARRISON 4-3671 (Code #914). Write for FREE Visitors' Directory.

VASAROTOJŲ DEMESIUI!

Geriausiai pailsėsit per atostogas garsiaame CAPE COD kurorte — gražioje lietuviškoje Jansonų vasarvietės vietoje

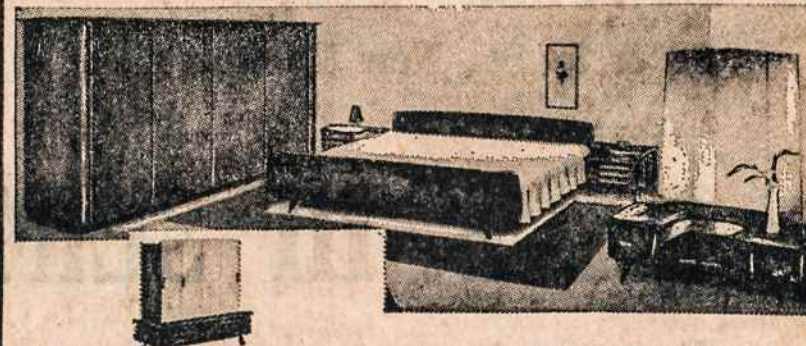
AUDRONĖ

87 EAST BAY RD. OSTERVILLE CAPE COD MASS. 02655
Tel. (Area 617) 428-8425

Atidaryta vasarajimui nuo birželio 22 d. Kreiptis: Vila AUDRONĖ, Mrs. Marija Jansonas, 87 East Bay Rd. Osterville Cape Cod, Mass. 02655; telef. 428-8425.

Visi mielai kviečiami atvykti!

MEISTERIŠKA IR KULTŪRINGA NAMŲ APYVOKA

Pilnas namų apstatymas arba pavienis pasirinkimas papuošimui bet kuris baldas. — Šie ir daug kitų iš Vokietijos importuotų baldų miegamųjų apstatymui.

Vokiški importuoti baldai išimtinai gaunami

ADOLF SCHRAGER'S FURNITURE

336 East 86th Street — Tel. TR 9-0400
(Tarpe 1-mos ir 2-ros gatvių)

Mokėjimo sąlygos pagal pirkėjo pageidavimą

DARBININKAS

**NEW YORKO
NAUJENOS**

Vienuolynas GL 5-7068
Spaustuve GL 2-6916
Redakcija GL 5-7281
Administracija GL 2-2923

Ekskursijos laivu rugsėjo 2 nebus. Laivų bendrovė atsisakė su didžiuoju laivu priplaukti prie Laisvės statulos. Kitų patogių laivų bendrovė nebeturėjo. Vainikas prie Laisvės statulos vistiek bus padėtas.

Bilietus į didįjį seimo koncertą, kurs įvyks rugsėjo 1 Lincoln Center, Philharmonic salėje, galima įsigyti pas platintojus ir teatro kasoje. Koncerto dieną teatro kasoje bilietai bus pardavinėjami iki 9 val. vakaro.

Seimo atstovai, atvykę į N. Y. ir neturėdami priemonių pasiekti seimo būstinę, gali skambinti telefonu į Statler-Hilton viešbutį, PE 6-500, Schuyler Room. Jiem bus parūpinta susisiekimo priemonės ir viešbutį ar privačius namus.

V. Jonuškaitė -Leskaitienė, PLB III seimo rengimo komiteto narė ir muzikos sekcijos pirmininkė, seimo reikalais kalbės per Lietuvos atsiminimų radiją rugpiūčio 31.

PLB III seimo metu Statler Hilton viešbutyje veiks Darbininko spaudos kioskas. Svečiai, ypač iš toliau atvykę, galės įsigyti naujausias lietuviškas knygas ir plokšteles.

Futbolo rungtynės tarp Chicago Lituanicos ir New Yorko Atletų klubo įvyks šeštadienį, rugpiūčio 31, Kessina Corridor aikštėje, (Booth Memorial Ave. ir 150 Street). Rungtynių pradžia: jaunių — 2 val., seniųjų — 4 val. p.p.

Šeštadieninė Maironio mokyklą nauji mokslo metai pamatoma pradėti rugsėjo 7 d. 9 val. ryto pamaldomis Apreiškimo parapijos bažnyčioje. Pradedančių registracija nuo 8 val. ryto mokyklos patalpose. Tą dieną mokiniai mokykloje užtruks iki 1 val.

Vykstant PLB III seimui, ekskursija į Montrealį, anksčiau organizuota kaip tik tą patį savaitgalį, neįvyks ir atidedama vėlesniam laikui.

Lietuvos vyčių seime, kuris įvyko rugpiūčio 22-25 Philadelphiaje, nauju organizacijos centro valdybos pirmininku išrinktas prof. dr. J. Stukas. Per paskutinius tris metus pirmininkavo A. Vasiliauskas iš Gt. Neck, N. J.

Lietuvos atsiminimų radijo piknike programą išpildo Zibuoklių sektektas, vadovaujant muz. Liudui Stukui. Tautinius šokius atlieka estų ir lietuvių Baltijos šokių grupės. Veiks Darbininko spaudos kioskas.

LIETUVIŲ FONDO VALDYBOS KVIETIMAS

Lietuvių Fondo organizatoriai susirenka PLB seimo metu. Visi seime dalyvaujantys LF organizatoriai ir fondu suinteresuoti kviečiami svarbiam posėdžiui rugpiūčio 31, šeštadienį, 3 val. popiet. Statler Hilton Hotel, 32 ir 33 St. New Yorke, kur vyks seimas. Posėdyje dalyvaus keletas LF tarybos narių, o iš valdybos — dr. A. Razma ir A. Rėklaitis.

Lietuvių Fondo Valdyba

Vytautas Maželis praeitą savaitę buvo išvykęs į Chicago, kur fotografavo Ramūno Girniaus ir Mirgos Pakalniškytės vestuves.

Vytautas Strolia, muzikas, šią savaitę atostogų išvyko į Vokietiją, kur žada aplankyti Vasario 16 gimnaziją. Jis yra uolus tos gimnazijos rėmėjas, New Yorke turi sudaręs kelis rėmėjų būrelius.

Robertas ir Agota Narkai, Lake Wood, Fla., rugsėjo 9 švenčia 40 m. vedybinio gyvenimo sukaktį. Ta proga jų intencija pranciškonų koplyčioje Brooklyne bus paaukotos mišios. Draugai linki sulaukti dar daug sėkmingų metų.

Skulptorė Elena Kepalaitė, išvykusi atostogų į Europą, šiuo metu lanko Italiją, kur mano pabūti ilgesnį laiką.

— **Bronius Petkevičius**, 74 m. amžiaus, rugpiūčio 21 nuo širdies smūgio mirė Scranton, Pa. Nuliūdime liko 5 sūnūs: Feliksas, Henrikas, Albertas ir Danielius su šeimomis ir Br. Jurgis, O.F.M., ir 3 dukterys: Bronislava ir Juozapina su šeimomis ir Sesuo Kazimierietė Juozapa Marija. Velionis palaidotas rugpiūčio 24 iš šv. Juozapo lietuvių parapijos bažnyčios Scranton, Pa.

Praas Zelleris, gyv. Islip Terrace, N. Y., 84 m. amžiaus, mirė rugpiūčio 25. Nuliūdime liko dukros Elena Simarina, Rūta LaRosa, brolis Juozas ir 2 anūkai. Po giedulinių mišių šv. Petro bažnyčioje, Islip Terrace, N. Y., rugpiūčio 28 palaidotas Kalvarijos kapinėse. Šermenimis rūpinosi Overton Funeral Home, 172 main St. Islip, N. Y. Šermeninė.

"Lietuvos Atsiminimų" radijo gegužinė įvyks rugsėjo 8 Royal Gardens parke, Rahway, N.J. Veiks Darbininko spaudos kioskas. Bus graži proga įsigyti naujausias lietuviškas knygas: J. Jankaus "Peilio asmenimis", P. Jurkaus "Ant Vilnelės tilto", O. Nendrés "Aidas tarp dangoraižių", Literatūros Metraščius, D. Sadūnaitės "Tu esi mano žemė", P. Imorio "Tėviškėlė aš regiu" ir kit. Kai kurios ilgo grojimo lietuviškos muzikos plokštelės bus papigintos 50 proc. Galima atnaujinti bei naujai užsisakyti Darbininką, kuris pirmiem mėtam tik 5 dol. Įsigydamas lietuviškų knygų, prisidėsi prie lietuviškos spaudos palaikymo.

Tautininkų klubo patalpose, 449 Grand St., Brooklyn, N. Y., nežinomi piktadariai išmušo langą. Naujo lango įdėjimas atsiėjo 80 dol.

Ieškomas 3-4 kambarių butas. Kas turėtų ar žinotų, prašom paskambinti GL 2-2923.

Pensininkas, patikimas vyras, ieško mažo buto arba atskiro kambario. Tel. EV 7-1422.

Išnuomojami švarūs, ramūs, apstatyti kambariai 166 Prospect Place, netoli Flatbush Av. Virimo galimybės, prienamos kainos. Tel. ST 3-4169.

Williamsburg sekcijoje išnuomojamas 3-čiame aukšte butas iš 4 kambarių su modernia virtuve ir apšildymu. Pageidaujama lietuviška šeima, nes visas namas apgyventas lietuvių. Kreiptis tel. SP 6-3843.

Lietuvių Laisvės Sveitainė Elizabeth, N.J. ieškomas vedėjo padėjėjas — assistant manager. Svarus ir lengvas darbas. Pageidaujamas lietuvis, rekomendacijos būtinos. Dėl smulkesnių informacijų kreiptis šiuo adresu: Secretary, Lithuanian Liberty Hall, Inc., 269 Second St. Elizabeth, N.J.

BOSTONO ŽINIOS

Darbininke tilpo žinutė apie a.a. Vinco Kohansko mirtį ir laidotuves. Papildomai pranešama, kad velionis liūdesy paliko sūnų Vinčą ir marčią Margaretą Kohanskus, gyv. West Roxbury, Mass.

Jonas J. Romanas, Sr., buvęs Lietuvos radijo valandos vedėjas, buvo sunkiai susirgęs, bet jau sveiksta. Iš So. Bostono persikėlė gyventi pas savo sūnų ir marčią, gyvenančius 3 Lynn Fells Parkway, Melrose, Mass. 02176. Sūnus Jonas, gavęs atostogų, su šeima ir tėveliu buvo nuvykę į Cape Cod pilsėtį.

Metinė Balfio vakarienė bus spalio 6 Lietuvos Piliiečių klubo salėje So. Bostone. Kalbės Balfio reikalų vedėjas kun. Pranas Geiščiūnas. Taip pat bus galima gauti kan. Končiaus, ilgamečio Balfio pirmininko, atsiminimų knygą apie Balfio veiklą.

Autobusai į PLB seimą New Yorke iš Bostono išeina šeštadienio rytą. Bilietai gaunami pas Oną Ivaškiene ir Henriką Čepą, Baltic Realty įstaigoje. Kas norėtų patekti į literatūros vakarą ir kamerinės muzikos koncertą, turi vykti penktadienį.

P. Andriulionis, iš Bostono, apmokėjo radijo reklamas, kurios per lietuviškas radijo valandes Bostone skelbė PLB seimą ir jo koncertą. Tos išlaidos buvo apie 150 dol.

Visi Telefonken, Grunding, Zenith, Royal, Olympia, ITC ir kt. produktai galima gauti daug pigiau ir sąžiningiau per J. L. GIEDRAITĮ, 10 Barry Dr., E. Northport, N. Y. 11731. Tel. 516-757-0055.

Živilė Ramanauskaitė, dr. Vlodo ir Reginos Ramanauskų dukte, pirmąsias dienas Amerikoje kartu su tėveliais pradėjo Bostone, o dabar gyvenanti Clevelande, Ohio, išteka rugsėjo 7. Moterystės sakramentą priims Panelės Švenčiausios Nesiliaujančios Pagalbos bažnyčioje, Clevelande.

Izabelė Steinbergienė Grigaliūnaitė, gyvenusi Dorchester, Mass., mirė rugpiūčio 2 Carney ligoninėje. Buvo pašarvota Lubino laidojimo namuose. Palaidota rugpiūčio 5 iš šv. Petro parapijos bažnyčios So. Bostone su mišiomis, kurias aukojo kleb. kun. Antanas Baltrašūnas, asistuojant kunigam Albinui Janiūnui ir Jonui Klimui. Dalyvavo ir kun. Aloyzas Klimas iš Brocktono. Palaidota Blue Hills kapinėse. Izabelė Steinbergienė buvo sulaukusi 93 m. amžiaus ir iki pat mirties turėjo gerą atmintį. Gyveno dukters ir žento globojama jų namuose. Nuliūdime paliko dukterį Bronę Monkevičienę ir žentą Antaną Monkevičių, kurie ją taip gražiai globojo. Steinbergienė turėjo ir sūnų, kuris kaip savanoris žuvo Lietuvos nepriklausomybės kovose.

Kun. Jonas Rusteika, kuris yra klebonu Kansas valstijoje, rugpiūčio 8 parvyko vasaros atostogų pas savo mamą ir kitus gimines, gyvenančius So. Bostone.

Jėzaus Nukryžiuotojo seselės vienuolyno sodyboje Brockton, Mass., rengia tradicinį pikniką Darbo dienos šventėje — Labor Day, rugsėjo 2. Šventė pradedama mišiomis 11 v.r., kurias atnašaus kun. B. Gauronkis. 3 v.v. p.p. programoj dalyvaus Amber Royal Drill kuriam vadovauja kun. W. Wolko-vich. Šokiai nuo 4 val. iki 7:30. Kviečiame visus į pikniką pasilinksinti ir ta pačia proga pamirti seselių gražų ir kilnų darbą.

APREIŠKIMO PARAPIJOS PIKNIKAS

įvyks

**Rugsėjo-September 1
Franklin Square, L.I.**

Gros Joe Thomas orkestras

Durys atsidarys 1 val., šokiai prasidės 4 val. popiet

Gražus parkas, didžiulė naujai pastatyta salė, geras privažiavimas ir aikštė mašinom statyti.

Autobusas išeis 1 val. nuo Apreiškimo bažnyčios; 1:30 — nuo šalinų įstaigos Woodhavene. Nuo Jamaica traukinio paskutinės stoties iki pat pikniko aikštės autobusas atveža per 15 minučių.

PLATDEUTSCHE PARK RESTAURANT
1132 Hempstead Turnpike Franklin Square, L.I., N.Y.

Kviečiame parapijiečius ir svečius dalyvauti.

VASAROS PABAIGAI VISI Į NEW YORKĄ

1968 m. rugpiūčio mėn. 30, 31 dienomis ir rugsėjo mėn. 1 ir 2 dienomis

STATLER - HILTON

32 & 33 St., New Yorke

šaukiamas

P.L.B. III SEIMAS

Programoje:

SEIMO POSĖDŽIAI

Pirmasis seimo atidaromasias posėdis, rugpiūčio 30, 9 val. ryto — Schuyler room.

Iškilmingas seimo posėdis, rugsėjo 1, 3 val. popiet—Schuyler room.

SEIMO BANKETAS

Rugpiūčio 31, 8 val. vakaro STATLER-HILTON, Terrace Ballroom. Baliaus puota. Žymūs svečiai amerikiečiai, Miss Lithuania finalisčių pristatymas, vainikavimas ir dovanų įteikimas, ŠOKIAI. Groja Joe Thomas orkestras. BILIJETAI: \$12.50; jaunimui — studentams tik į banketo šokius 10 val. vakaro \$3.00. Užsakymai į banketą primami iki rugpiūčio 26 d.

IŠKILMINGOS SEIMO PAMALDOS

ŠV. PATRIKO katedroje, rugsėjo mėn. 1 dieną, 10 val. ryto, Fifth Avenue, New Yorke. Šv. Mišias aukoja vysk. Vincentas Brizgys; pamokslą sako Tėvas Gediminas Kijauskas, S.J.

JAUNIMO MOTORKADA

Antikomunistinė demonstracija. Šūkis LAISVĖS LIETUVAI! Motorkados sutikimas: Flushing Meadows Park, N.Y. STATE PAVILION, Queens — rugpiūčio 31, 3 val. popiet. Visi dalyvaukime drauge su jaunimu — nepalikime jo vieno, mes gi tariame: jis mūsų ateitis!

FUTBOLO RUNGTYNĖS

Rugpiūčio 31, tuoj po jaunimo motorkados sutikimo, KISSENA PARK aikštėje. Rungtynės tarp svečių iš Chicago LFK Lithuanica ir LAK (Lietuvių Atletų klubas) komandų — vyrų ir jaunių. Kviečiame valandėlei staptelti grynam ore ir pasekti rungtynes. Paremkime sportuojantį jaunimą!

LITERATŪROS IR KAMERINĖS MUZIKOS VAKARAS

Dalyvauja lietuvių rašytojai ir kamerinės muzikos ansamblis iš Bostono, vadovas Iz. Vasyliūnas. Programoje: poezija, proza ir lietuvių kompozitorių kūriniai. Vakaro pradžia: 7:30, rugpiūčio 30 d. STATLER-HILTON, Schuyler room. Po programos šokiai, Miss Lithuania rinkimai. Groja Joe Thomas orkestras. Bilieto kaina \$3.

DIDYSIS SEIMO KONCERTAS

LINCOLN CENTER — Philharmonic Hall, New York, rugsėjo 1, 8 val. vakaro. SIMFONINĖ MUZIKA: Banaičio, Gaidelio, Kačinskio ir Jakubėno kūriniai. Pirmą kartą išpildomi. Solistai: Stankaitytė, Baras ir Vaznelis. Simfoniniam orkestrui diriguoja prof. Vyta. Marijošius. ČIURLIONIO ANSAMBLIS iš Clevelando — vadovas muz. Alf. Mikulskis, kanklių orkestru vadovė Irena Mikulskienė, solistai: Roma Mastienė, Irena Grigaliūnaitė, Algimantas Grigas. Ansamblis pilname sąstato — chorai, kanklės, liaud. instrumentai. Specialiai III Seimui paruošta programa. Bilietai: 4, 5, 6, 8, 10 ir 12 dol.

MENO KŪRINIŲ (skaidrėse) PARODA

Rugsėjo mėn. 1 d., nuo 4:30 iki 6:30 val. popiet, PENNTOP SOUTH ROOM, Statler-Hilton, New York.

NUOSIRDŽIAI KVIEČIAME VISUS VISUR DALYVAUTI. PADEMONSTRUOKIME LIETUVISKĄJĮ RYZTĄ IR SUTARIMĄ!

Bilietai gaunami:

Į VISUS PARENGIMUS:

Ant. Reventas — 87-66 95th Street, Woodhaven, N.Y. 11421 tel. (212) 441-9725

TIK Į BANKETĄ:

M. Kregždienė — 104-28 89th Ave., Richmond Hill, N.Y. 11418, (212) 847-6475
L. Sperauskienė — 307 W 30th Street, New York, N.Y. 10001, (212) CH 4-2642

Bilietai į parengimus dar gaunami:

WOODHAVEN:

Juozas Andriūšis / Insurance - Real Estate — 87-09 Jamaica Ave. Woodhaven, N.Y. 11421, tel. (212) VI 7-4477

Vitas Gerulaitis / Insurance - Real Estate - Travel — 94-10 Jamaica Avenue Woodhaven, N.Y. 11421, tel. (212) 847-5522

Gediminas Ridikas — 87-40 127th Street Richmond Hill, N.Y. Tel. 849-1379

Vytautas Gintautas — 88-02 129th Street Richmond Hill, N.Y. Tel. 441-8897

Vincas Padvarietis — 87-40 127th Street Richmond Hill, N.Y. Tel. 847-5619

GREAT NECK:

Henrikas Miklas — 10 Church Street Great Neck, N.Y. 11023. Tel. HU 2-0196

MANHATTAN:

Vyt. Banelis — 80-18 Park Lane South, Woodhaven, N.Y. 11421. Tel. 847-6865

QUEENS:

A. Ošlapas — 39-99 48th Street Long Island City, N.Y. 11104. Tel. NE 9-4879

BROOKLYN:

BALFas — 105 Grand Street Brooklyn, N.Y. 11211. Tel. EV 7-1422

Darbininkas — 910 Willoughby Ave. Brooklyn, N.Y. 11221. Tel. GL 2-2923

JAV Lietuvių Bendruomenės apylinkėse pas platintojus: Bostone, Worcesteryje, Hartforde, Waterburyje, Elizabethe, Washingtono, Philadelphiaje ir Baltimorėje.

Į didįjį koncertą prie kasos — Lincoln Center, Philharmonic Hall nuo rugg. 5.